

iyikitap

ÇOCUK VE GENÇLİK KİTAPLARI DERGİSİ

TUDEM YAYIN GRUBU

HOŞÇA KALIN!

Haziran 2023 • SAYI 156

ÜCRETSİZDİR

www.iyikitap.net

ISSN 2757-8867

9 772757 888002

iyikitap

ÇOCUK VE GENÇLİK KİTAPLARI DERGİSİ

HOŞÇA KALIN!

İyi Kitap Çocuk ve Gençlik Kitapları Dergisi'nin 156 sayı süren yolculuğu, Haziran 2023 sayısı ile sona eriyor. Kitap eleştiri ve değerlendirme yazılarıyla, dosya çalışmalarıyla, pek çok farklı köşe içeriğiyle çocuk ve gençlik yazınımızda önemli bir yer tutan *İyi Kitap*, bundan böyle, 14 yılı aşan yayım hayatında oluşturduğu zengin İnternet arşiviyle varlığını sürdürecektir.

Yer yer buz kırıcı rolü de üstlenerek eleştiri kültürümüze sunduğu katkıların yanı sıra, insanlığın evrensel değerlerinden beslenen çağdaş ve ilerici bir yayıncılık anlayışının temsilcilerinden olan *İyi Kitap*, "zamansız" içeriğiyle yol gösteren olmaya devam edecek.

2015 yılından bu yana yazı işleri müdürü ve editörü olarak yürütme şansı bulduğum *İyi Kitap* çalışması, meslek yaşamımın unutulmaz duraklarından biri olacak. Bu 8 yıl boyunca değerli katkılarıyla dergiyi var eden ve işimi kolaylaştıran dergi yazarlarına ve çizerlerine teşekkürü borç bilirim.

Benden önceki dönemde, derginin yükünü omuzlamış olan Sayın Aslı Tohumcu ve Sayın Zarife Biliz'in isimlerini anmak ve şükranlarımı sunmak da ayrıca önemsendiğim bir görev. *İyi Kitap* onların değerli emeği ve mirası üzerinde yükseldi.

Son olarak, elbette bir edebiyat dergisini yaşatan en önemli güce, okurun beğeni ve desteğine işaret etmek isterim. Eğer bu beğeni ve destek olmasa, bir edebiyat dergisinin değil 156 sayı, 6 sayı bile ayakta kalması mümkün olamazdı. Bizi hiç yalnız bırakmayan ve desteklerini hep yanımızda hissettiğimiz okurlarımıza da en içten teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

İyi kitapların peşinde tekrar bir araya gelebilmek dileğiyle...

Hoşça kalın...

Safter Korkmaz

iyikitap Aylık Yaygın Süreli Yayın / 5.000 adet basılmıştır. Ücretsizdir. ISSN: 1308 - 8866

İmtiyaz Sahibi: Tudem Eğitim Hizmetleri Sanayi ve Ticaret AŞ adına İsa Aykanat

Yayın Yönetmeni: İlke Aykanat Çam

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Safter Korkmaz • **Yazı İşleri:** Suzan Geridönmez

Grafik Tasarım: Sezer Gök • **Kapak İllüstrasyonu:** Zeynep Dağgüden

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.

Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malıköy, Temelli/Ankara • **Tel:** 0 312 284 18 14

İrtibat Adresi: 1476/1 Sk. No: 10/51 35220 Alsancak - Konak / İzmir

Tel: 0(232) 463 46 38 • **e-posta:** iyikitap@tudem.com

www.iyikitap.net [f iyikitap](https://www.facebook.com/iyikitap) [i@iyi_kitap](https://www.instagram.com/iyi_kitap)

**TUDEM
YAYIN
GRUBU**

Zıplayan bir tür olarak endişe

Yazan: Burcu Yılmaz

Kafamda Zıplayanlar gibi kitaplar, çocuk edebiyatının kapsayıcılığını kanıtlıyor. Hayatta kalmayı başarmış çocuklar olarak, yetişkinlerin meselelerinin çok daha “yüce” ve farklı olmadığını bir kez daha fark ediyoruz onlar sayesinde.

Kafamda Zıplayanlar - Bir Endişe Hikâyesi

Sıla Bayındır

Resimleyen: Muhammed Ali Üzen

Yayıma Hazırlayan: Öykü Özçinik

Nesin Yayınları, 32 sayfa

Endişeyle kaygı arasındaki farkı anlamamı sağlayan bir kitap *Kafamda Zıplayanlar*. Her yanımda zıplayanlara her durumda “AAAANGST!” diye bağırma alışkanlık edindiğimden olsa gerek, endişeyi hafife almışım. Bu kitabı okuduğumdaysa aslında ondan epey korktuğumu anladım. Neyse ki niyeti iyiymiş de içime su serpildi. Ben de kitabın kahramanı gibi, endişelerimden kurtulsam her şeyin daha iyi olacağını düşünüyordum hep (hâlâ daha düşünmüyor değilim ama dedim ya niyetinin iyi olması endişeye karşı endişemi azıcık azalttı). Mesela bu yazıyı yazmadan önce ellerim ayaklarım kasılmasa, bir kitabı resimlemeye başlamadan önce hiçbir şeye aldırmasam, yayıncılarla görüşmem gerektiğinde karnıma kramplar girmese, tremo-

rum delirmese, Dideral içmek zorunda kalmam falan... Bu vesileyle endişeyle başladığım işlerin sonuçlarını düşündüm; fena sayılmazlar. Belki de beni yıldırıp pes ettiren şey kaygım-

dı, endişe değil. Hatta *Kafamda Zıplayanlar*'a bakılırsa tam olarak öyle.

Endişenin hem çizimlerle hem hikâyeye böyle sevimli bir biçimde somutlaştırılıp, çok daha az tedirgin edici hâle getirilmesi sadece çocukların değil, benim gibi yetişkinlerin de endişesini yatıştıracağına eminim.

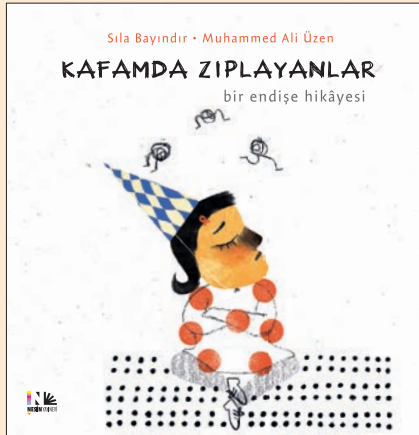
Dahası endişenin bir işe duyduğumuz heyecanı kö-rükleyen bir unsur olarak da ele alınması veya bunun hatırlatılması sadece çocukların değil, benim gibi yetişkinlerin de endişesini yatıştıracağına eminim. Dahası endişenin bir işe duyduğumuz heyecanı kö-rükleyen bir unsur olarak da ele alınması veya bunun hatırlatılması sadece çocukların değil, benim gibi yetişkinlerin de endişesini yatıştıracağına eminim.

Kafamda Zıplayanlar gibi kitaplar çocuk edebiyatının kapsayıcılığını kanıtlıyor. “Hayatta kalmayı başarmış çocuk”lar¹ olarak, yetişkinlerin meselelerinin çok daha “yüce” ve farklı olmadığını bir kez daha fark ediyoruz onlar sayesinde.

***

Bu satırlar, bu sayıyla yayım hayatına son veren İyi Kitap için: Dilerim aramıza tekrar dönersin. Yatıcaz kalkıcaz, yatıcaz kalkıcaz kadar kısa sürer bu gidiş umarım. Sana yazmayı hep çok sevdim. Bizi unutma.

1 Ursula K. Le Guin'den alıntı.

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★★

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★★★★★★

Kâğıt ve baskı kalitesi ★★★★★★★★★★

Yenilenme zamanı

Yazan: İlke Aykanat Çam – Sinan Çam

14 yıllık İyi Kitap yolculuğunu tek kelimeyle özetlemek çok zor ama en iyi karşılık herhâlde olağandışı olurdu. Ortaya çıkışı, 14 yıl devam etmesi ve bitişi... Her açıdan olağandışı bir yolculuk. Bu yolculuğa biraz daha yakından bakmaya çalışalım.

Yayıncılık sektörümüz hâlâ bir gaz ve toz bulutu. 20 yılını deviren eski sayılıyor. Sağlıklı bir telif yasamız hâlâ yok, ikincil haklardan bahsetmek bile saygın kurumlarca maliyet olarak görülüyor ve belki de en sorunlusu, bir elin parmaklarını geçmeyen sayıda sosyal sorumluluk projemiz var sektör olarak. Yayın grubumuzun 39 yıllık kısa tarihindeki en önemli sosyal sorumluluk projesi *İyi Kitap*. Bu kadar basit aslında. Yazarların özgürce düşüncelerini ifade edebildiği, okurların bu içerikten beslendiği bir platform. Bir sorumluluk. Ticari bir amacın olmaması hatta tam tersine toplam bütçeden ayrılan payla basılması, dağıtılması bir sorumluluk hissini sonucudur. Ülkeye, çocuklara, gençlere, ebeveynlere, eğitimcilere, kütüphanecilere, yazarlara ve daha birçok kişiye ve kuruma duyduğumuz sorumluluğun sonucu olarak doğdu *İyi Kitap*.

Türkiye’de çocuk ve gençlik edebiyatında nitelik arayışının geçmişi çok fazla değil. Yayınevleri, yazarlar, çizerler, tüm paydaşlar arasında bugün bile

nitelik rekabeti sınırlı. Rekabet daha çok, pazarlama alanında, fiyat alanında, seçicileri “ikna” alanında gerçekleşiyor. Kütüphanecileri, ebeveynleri, eğitimcileri bağımsız eleştiri yazılarıyla buluşturarak kendi seçimlerini özgürce yapmaları için yardımcı olmak amacı bugün bile bazılarında olağandışı geliyor. İçinde ikna çabasının olmaması, bundan başka bir şey düşünemeyenlere garip geliyor doğal olarak.

Sanat, zanaat ve ticaret üçgenindeki yayıncılık sektörünün, özellikle son 20 yıldır ana eğilimi ticaret oldu, olmaya da devam ediyor. Bir yayınevini tamamen bağımsız bir eleştiri dergisi çıkarıyor olması, bu “ticari” bakış açısından sınırlamayanlar için hâlâ manipülasyon çabası olarak görülüyor. Daha öteye gidenler de var: Başka eserlerin sorunlu yanlarını vurgulamak için “kötücül amaçlı” olarak çıkarılan bir dergi! *İyi Kitap*’ın yayıncısının eserlerine de çok düşük notların verildiği, verilebildiği özgür bir alanın varlığını kabul etmek bu kadar zor olmamalı. Desteğimizi fısıltıyla, kösteğimizi bağıra çağıra dile

getiren bir milletiz. Neyse ki desteğini hissettiğimiz okurlarımız ve dostlarımızın sayısı az değil, 156. sayıya böyle geldik.

İyi Kitap özerk ve bağımsız duruşuyla yıllar içinde belli bir saygı kazandı. Her ay 1500'den fazla noktaya ücretsiz dağıtıldı. Okullara, kütüphanelere, kitabevelerine gitti. Günümüzde hâlâ çocuk ve gençlik edebiyatı alanında yayımlanan tek dergi olma özelliğini koruyor Türkiye'de. Bu hem gurur verici hem de çok sorunlu bir durum. Asla tek olmamalıydı, olmamalı. Sansür, korsan yayıncılık, cinsiyet eşitsizliği, çocuk hakları gibi zor konularda, genelde cesaret edilemeyen meseleler üstüne dosyalar hazırlandı *İyi Kitap*'ta. Yayıncılar, editörler, yazarlar seslerini duyurma, düşüncelerini özgürce ifade edebilme olanağı buldu. Kitapların düzenli olarak muzır kurulu kararları ile toplatıldığı, poşete ya da zarfa girdiği, yayıncıların, yazarların sürekli yargılandığı bir ülkede *İyi Kitap* 14 yıl devam etti. Olağandışı!

Yayıncılık sektörünün bir dergisi olmaması ne kadar üzücü. Yan sektörlerimiz olan kırtasiyecilerin, matbaacıların ve daha birçok sektörün dergisi var. İşimiz yayıncılık ama bizim yayın organımız yok. Bu, sektördeki tüm dernek ve meslek birlikleri için ağır bir özeleştirme alanıdır. Yeni çıkan kitapları, sektördeki gelişmeleri, kitaplar hakkında detaylı analizleri, eleştirileri bulabileceğimiz bir dergimiz yok. *İyi Kitap* en azından çocuk ve gençlik edebiyatı alanında bu boşluğu kapattı. Bir yayınevi ve emek verenler birlikte bunu yapabiliyorsa hep birlikte neler yapabiliriz bir düşünün.

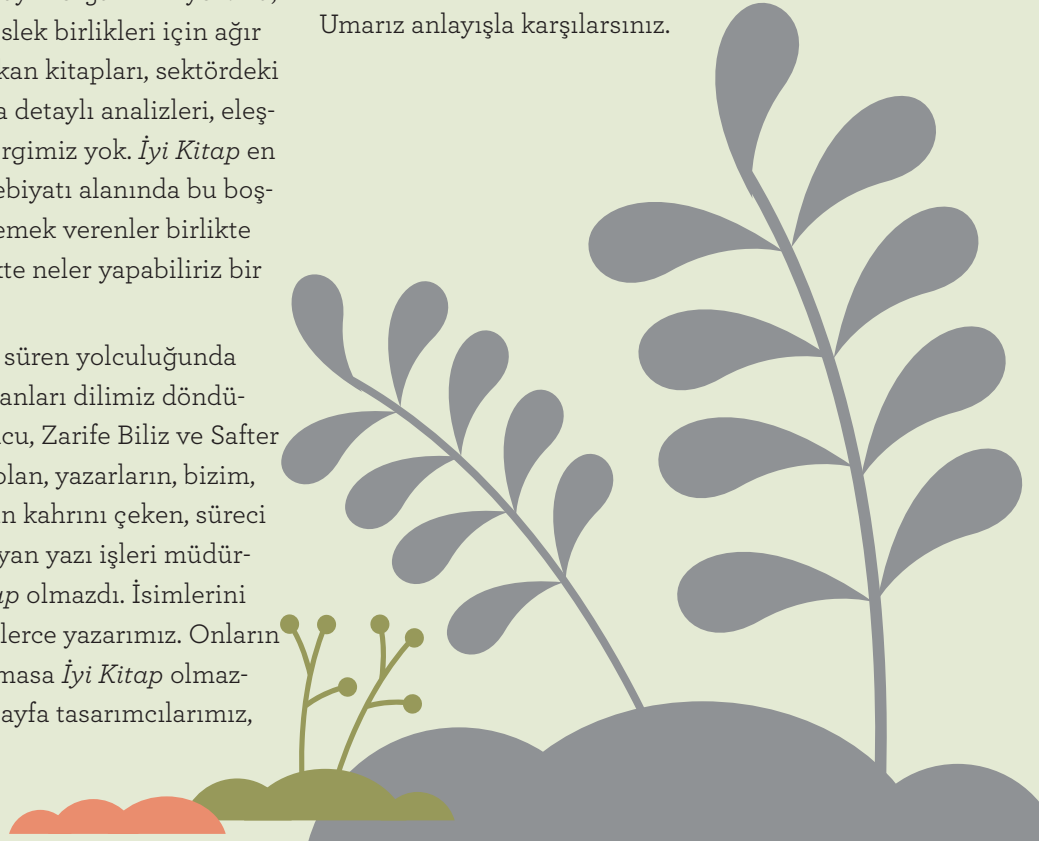
İyi Kitap'ın bu 14 yıl, 156 sayı süren yolculuğunda yol arkadaşlarımızı, destek olanları dilimiz döndüğünce anmalıyız: Aslı Tohumcu, Zarife Biliz ve Safter Korkmaz. Dümenin başında olan, yazarların, bizim, yayınevlerinin, özetle herkesin kahrını çeken, süreci yöneten, entelektüel katkı koyan yazı işleri müdürlerimiz. Onlar olmasa *İyi Kitap* olmazdı. İsimlerini tek tek sayamayacağımız yüzlerce yazarımız. Onların yaratıcılığı, özgün fikirleri olmasa *İyi Kitap* olmazdı. Çizerlerimiz, kapak ve iç sayfa tasarımcılarımız,

matbaamız, depocularımız, kargocularımız. Bu emekler konmasa *İyi Kitap* olmazdı. Reklam verenlere, yayınevlerine, meslektaşlarımıza da ayrıca teşekkür ediyoruz, yükü kısmen omuzladınız, sağ olun.

Öğretmenlerimiz, eğitim kurumu yöneticilerimiz, kütüphanecilerimiz, öğretim görevlilerimiz, anneler babalar, çocuklar gençler, sayıları yüzbinleri bulan okurlarımız. Sizler olmasanız sadece *İyi Kitap* değil hiçbir şey olmazdı. Olağandışıydınız.

Hepinize sonsuz teşekkürler. İçtenlikle minnettarız. Peki neden son sayı? Ne oldu da bu muhteşem yolculuğu bitirmeye karar verdik? Bunu cevaplamak, kelimelere dökmek kolay değil çünkü daha çok bir his gibi, duygu gibi. Yine de çabalayalım. Misyonun tamamlandığını düşünüyoruz. Bundan sonra tekrara düşecek, göreve dönüşecekti. Bunu istemedik. Biraz beklemek, durmak, demlenmek istedik. Bu enerjinin başka bir projeye, başka bir formata evrilmesini umuyoruz. Hep beraber düşünelim, hep beraber arayalım istedik. Bunun için de durmak gerekiyordu. Bu olağandışı yolculuk; yavaş yavaş, azalarak, solarak, standartlaşarak, heyecansızlaşarak bitmemeliydi, bitemezdi. Olağandışı bitmeliydi.

Umarız anlayışla karşılırsınız.

Bakarsın bu yaz bir şeyler farklı olur...

Yazan: Mehmet Erkurt

Hikâye; başkahramanımız Gabby, ablası Morgan ve erkek kardeşi Simon'ın, anne babalarıyla birlikte her yaz gittikleri göl kenarındaki eve yolculuklarıyla başlıyor.

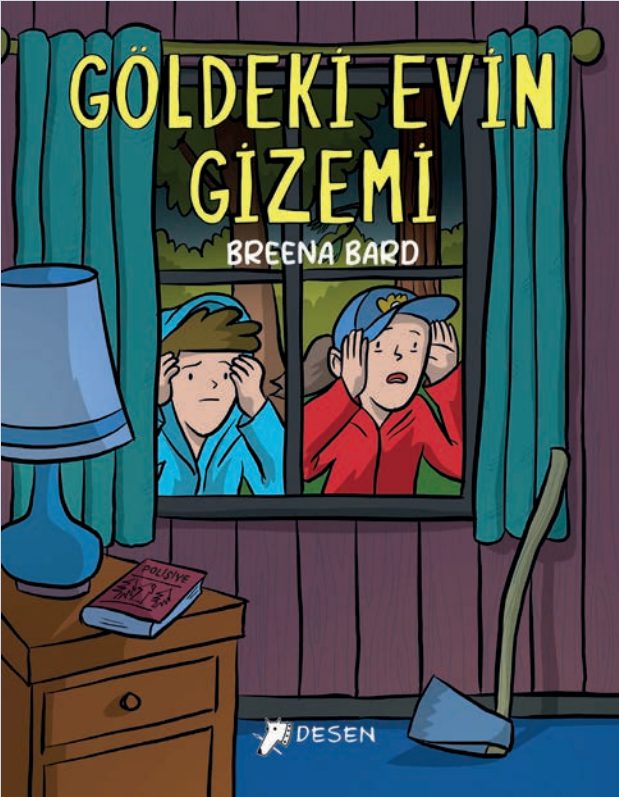
Göldeki Evin Gizemi

Breana Bard

Türkçeleştiren: Gözde Koca

Editör: Ayşegül Utku Günaydın

Desen Yayınları, 256 sayfa

İyi Kitap'ın Haziran 2023 tarihli son sayısına yazmak, benim için aslında "ilk deneyim" niteliğinde. İlk kez bir yayının kapanışına salt okur gözüyle

değil, yazarlardan biri olarak ve ekibin bir parçası gibi hissederek eşlik ediyorum. İçimde kapılmamaya çalıştığım bir hüznün var. Veda hissi gibi değil, çünkü hayatımızın her zaman yepyeni başlangıçlarla dolu olduğunu biliyorum. Birlikte üretme isteğimizin yeni seçeneklere, yeni beraberliklere evrileceğine de adım gibi eminim. *İyi Kitap*'ın hem bir okur olarak hem de meslekî açıdan bana getirdiği ölçütlere, üzerine düşünmemi sağladığı meselelere, dikkat çektiği örneklerle müteşekkirim. Bugün kitaplar ve editörlük üzerine kurabildiğim cümlelerde, eleştirinin yapıcı olmasına verdiğim önemde, bu yazılara kafa yoruşlarımın ve Safer Korkmaz'ın bana duyduğu güvenin etkisi çok büyük. Davete ve birlikteliğe çok teşekkür ederim.

Son yazımın keyifle okuduğum bir çizgi roman üzerine olması, avunduğum noktalardan biri. Benim için üzerine neredeyse manifesto yazılabilecek önemde bir konu olan "çizgi roman okurluğu" hakkında birkaç cümle kuracak olmak, *İyi Kitap* deneyiminde benim için bir şeylerin daha görece tamamlanarak nihayete ereceğini müjdeliyor. Zira çocuk edebiyatında belki en çok ihtiyaç duyulacak, çocuğu metne bağlayacak, kurgusal klişeleri sıkıcı olmaktan çıkaracak ve hatta belki bazı kurgu hatalarına bile göz yumduracak en etkili unsurlardan biri hikâyede kurulacak olan atmosfer. Çizgi romanlar da yazarların kendilerini atmosfer kurma konusunda geliştirmelerine olanak sağlayan en sıkı malzemelerden biri. Evet, çocukluğumuzda edebiyat yerine bile konmayan, bilimkurgu ve fantastikle "doğru düzgün

kitap” kategorisine alınmayan ve kimi ebeveynin, çocuğu sadece bunu okuyor diye ahlânıp vahlandığı çizgi roman türü, belli bir niteliği ve yetkinliği barındırdığı ölçüde, kurgu, atmosfer, karakter yaratımı, sahne kurabilme konusunda okurun da yazarın da elinden cömertlikle tutar. Zira elinizde tamamlanmış bir *storyboard* vardır ve ifadelerden mekânlara pek çok görsel unsur, metin ve desen işbirliğiyle kurulmuştur. Yazıda tasarlamakta zorlandığımız bazı sahneleri bir çizgi roman karesi gibi hayal etmek, olay örgüsüne bağlamak ve diğer katmanları katmakta tamamlayıcı rol oynayabilir. O yüzdendir ki çocukların çizgi roman okuması, sanılanın aksine kurguyu kavramak, olay örgüsünü sahnelerle örtüştürmek, kısıtlı sayıda sahneyle okura bir “bütünü” hissettirmek, bu sahneleri ve anlatım birimlerini seçmek, dizmek, birleştirmek konusunda gayet geliştiricidir. Kişisel deneyimimden yola çıkarsam, bugünkü okurluğumu ve mesleğimi en çok çizgi romanlara borçluyum.

ABD’li sanatçı Breena Bard’ın yazıp resimlediği, Desen Yayınları tarafından Gözde Koca’nın Türkçesiyle yayımlanan *Göldeki Evin Gizemi (Trespassers)* de okuru hemen atmosferiyle sarıp sarmalıyor. Hikâye, başkahramanımız Gabby, ablası Morgan ve erkek kardeşi Simon’ın, anne babalarıyla birlikte her yaz gittikleri göl kenarındaki eve yolculuklarıyla başlıyor. Gabby polisiye roman tutkunu. Oyundan, doğadan, günlük devinimden çok kurguların dünya-

sından keyif alıyor. Ancak bu yaz, Gabby biraz daha sosyalleşecek çünkü yandaki eve taşınan yeni ailenin çocuklarıyla zaman geçirmek durumunda. Yaşıtı sayılabilecek Paige’le arkadaşlığı, Gabby’yi kendi romanını yazmaya itiyor. Bunun için de ellerinde sağlam bir konu başlangıcı var: Göl kıyısındaki terk edilmiş, göz alıcı bir villa. O villadan sessizce taşınan insanlar ve yaşadıkları üzerine bir hikâyeye başlayan ikili, villada buldukları bir fotoğrafın ardından, yazdıkları kurgunun gerçek olma ihtimaliyle kendilerini gizlice yürüttükleri bir araştırmanın içinde buluyorlar. Böylece hikâyeye iki katmanlı bir kurguya dönüşüyor: Gabby ve Paige’in başına gelecekler ve o villada, geçmişte yaşananlar.

Kulağa ilk anda alışılâgeldik, kimisi için de klişe tınlayabilecek bu hikâyeye, Breena Bard’ın anlatımı, resimleri ve atmosfer kurmadaki başarısı sayesinde hem tek solukta, keyifle okunuyor hem de okurda özgün bir tat bırakıyor. Benzer olay örgüleriyle inşa edilen polisiye kurguların kendine özgü, bir şekilde birini diğerinden mutlaka farklı kılan lezzetini, 2022 yılında Oregon Book Award’a değer görülen *Göldeki Evin Gizemi’nde (Trespassers)* de buluyoruz. Bard şimdi yeni kitabı *Wildfire* üzerine çalışıyor. “Bir gün keşke ziyaret etsem,” dediğim, özellikle Ursula K. Le Guin hayattayken gitmenin hayalini nahifçe kurduğum Portland’da yaşayan Bard’ın yeni kitabının da bir gün Türkçede yayımlandığını, o kitap üzerine de bir yazı kaleme aldığımı, yazdığım mecranın da yine *İyi Kitap* olduğunu hayal etmekten bir anlığına da olsa alamıyorum kendimi. Hemen sonra da bu burukluğu önümüzde uzanan yazın, kırılmasına izin vermeyeceğimiz umudumuzun ve birlikte üretmeye devam etme kararlılığımızın bilinciyle dağıtıyor; okurlara, yazarlara, yayıma hazırlayanlara, birlikte geçirdiğimiz her an için teşekkürlerimi gönderiyorum.

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★★☆☆

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★★★★★★☆☆

Kurgunun özgünlüğü ve tutarlılığı ★★★★★★★★★★☆☆

Kapak tasarımı ve baskı kalitesi ★★★★★★★★★★☆☆

Dünyayla bağın koparsa, anlamını kaybedersin

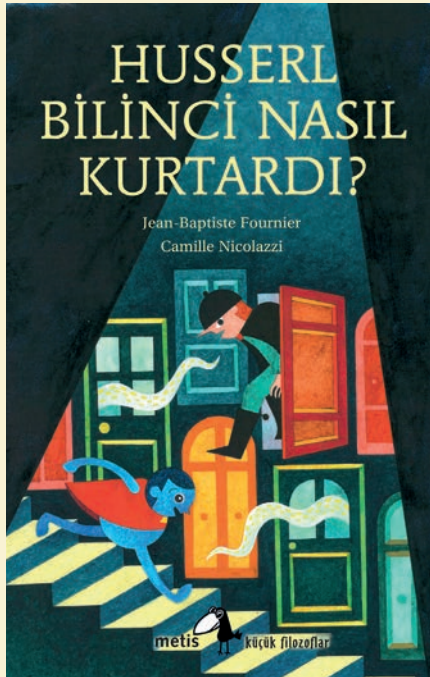
Yazan: Karin Karakaşlı

Hayatın anlamını hatırlamaya çok ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde *Husserl Bilinci Nasıl Kurtardı?* hepimize üzerine düşünecek çok şey vadediyor.

Husserl Bilinci Nasıl Kurtardı?

Jean-Baptiste Fournier
Resimleyen: Camille Nicolazzi
Türkçeleştiren: Zehra Cunillera
Metis Yayınları, 64 sayfa

Yayıncılık dünyasının zorlu koşullarında, yıllarca azimle sürdürülen bir seri baştan takdiri hak eder. O yüzden ne zaman elime Metis Yayınlarının “Küçük Filozoflar Dizisi”nden yeni bir kitap geçse hemen gülümserim. Büyük bir özenle tasarlanmış kitaplar

aracılığıyla çocukları filozofların hikâyeleriyle buluşturan bu özel seri, otuzuncu kitabına ulaştı. Jean-Baptiste Fournier'in yazdığı, Camille Nicolazzi'nin resimlediği *Husserl Bilinci Nasıl Kurtardı?* (Comment

Husserl sauva la conscience) isimli eseri Zehra Cunillera çevirmiş.

Nisan 2011'de Jean Paul Mongin'in *Profesör Kant'ın En Çılgın Günü* kitabıyla başlayan macera, o günden bu yana aralarında Einstein, Sokrates, Rousseau, Nietzsche, Descartes, Newton, Galileo, Lao-Tzu, Marx, Arendt, Leibniz, Diyojen, Heidegger, Erasmus, Wittgenstein, Freud, Kierkegaard, Heraklitos, Thales, Simone Weil gibi pek çok farklı, tanınmış felsefeciyi özgün kurgular içerisinde, çocuk saflığında sorulara yanıt aranan bir dünyada ağırladı.

BİR ERLEBNİSİN ÖZGÜRLÜK MACERASI

Husserl Bilinci Nasıl Kurtardı? da hep birlikte modern insanın bilincine doğru bir yolculuğa çıkıyoruz. Bilinç gibi soyut bir ortamı, farklı oda ve mahzenleriyle rengârenk bir atmosfere dönüştüren çizer Camille Nicolazzi'nin, bu zor konunun algılanışını kolaylaştırmadaki rolü çok büyük. Keza yazar Jean-Baptiste Fournier'in fenomenoloji okulunun kurucusu Husserl'in felsefesini anlatmak için başvurduğu Erlebnisleri, küçük yaratıklar olarak sunma çözümü ve macera kurgusu genç okurlar için cezbedici.

Anlatının başkahramanı, bizzat Husserl'in bilincinde yer alan Edmund isimli bir Erlebnis. Edmund kendisini okura, “Kafanın içinde bir sürü Erlebnis var!

Çünkü kafanın içinde bir bilinç var. Biz Erlebnisler, yani Yaşantılar bilinçleri dolduran küçük varlıklarız,” sözleriyle tanıtıyor.

Husserl, Edmund’u hastalandığını düşündüğü modern insanın bilincine doğru bir görev yolluyor. Edmund, ıssız bir çölde, artık Büyük Fabrika denen modern insanın bilincine, Martin isminde ürkek bir Erlebnis aracılığıyla sızıyor. Ancak buradaki manzara dehşet verici; zaman âdetta durmuş ve insanın dış dünyayla hiç bağı kalmamış.

Örümcek ağı ve tozlarla kaplı Eskiz Salonu’nda çalışan Eskiz Ustası, bu kapalı devre bilinç içerisinde sadece Özler Kütüphanesi’ndeki prototiplere bakarak kopyalar hâlinde üreten bir işçiye dönüşmüş. Dahası yakalanan bir Erlebnis’in mektubu aracılığıyla, bütün bu eskizlerden anlam çıkaran Yönelimsellik Perisi’nin esir tutulduğu ortaya çıkıyor. Tekbenciler denen General Berkeley’in başını çektiği ekip, bilincin dış dünya ile bağı koparmış ve insan için hiçbir şey bir anlam ifade etmemekte. Edmund ve Martin içinse belleğin labirentlerinde Yönelimsellik Perisi’ni aramaktan başka çıkar yol yok.

Felsefe bölümü mezunu olan ve Sorbonne’da hocalık yapan Jean-Baptiste Fournier, uzmanlık alanı olan Husserl felsefesinin karşı kutbunda duran ve dünyada yalnızca ruhların ve bu ruhların idelerinin var olduğunu öne süren İngiliz düşünür George Berkeley’i (1685 - 1753), tekbeni ordusunun başındaki bir general olarak tanıtmış ve Erlebnisler ile Tekbenciler arasında bir savaş kurgusu oluşturmuş. Yazarın içten sadeleştirme çabasına karşın felsefenin terminolojisi, akıcı çevirinin içerisindeki kimi eski kelimeler ve bilincin soyut yapısı genç okurdan çaba talep ediyor. Öte yandan eğitimciler ve aileler başta olmak üzere yetişkin dünyayı da dâhil edebileceği bir tartışma ortamı oluşturmaya aday.

ZAMAN VE BELLEK BİLMECESİ

Kitabın bir diğer özelliği de bellek ve zaman akışı konularına dair sunduğu ayrıntılar. Bellek labirentinde bir anda hatırlanan anıların ışık saçan meteorları ve bellek yolunun tersine akışı okuru başka diyarlara sürüklüyor.

Edmund, bellek yolunda alışageldiğimiz çizgisel zaman algısını ters yüz eden Husserl felsefesini de anlatıyor: *“Gelecek her zaman şimdiden öncedir, çünkü onu önümüzde gördüğümüz anda bizi kendine çeker, içine alır. Gözümüzün önünde uzayıp giden bu yolda olacakları tasavvur eder, bekler ve umut ederiz. Sonra o an gelince, onu geçeriz. Gelecek, geçilmiş olur. Geçmiş olur. Geçmiş en son gelendir.”*

Ve elbette her şey dönüp dolaşıp kayıplara karışan Yönelimsellik Perisi’ne bağlanıyor. *“Yönelimsellik Perisi, bilincin dünyaya karşı hissettiği sevgi demektir. Onun sayesinde, bilinç her daim dünyayı düşünüyor, dünya için yaşıyor, anlamını dünyadan alıyor ve dünyaya anlam kazandırıyor.”*

Hayatın anlamını hatırlamaya çok ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde *Husserl Bilinci Nasıl Kurtardı?* hepimize üzerine düşünecek çok şey vaat ediyor. Son olarak anlamı bulmak ve dünyayla bağ kurmak konusunda bana büyük bir dayanak ve ilham kaynağı olan *İyi Kitap*’ın bu son sayısı vesilesiyle, bu dünyayı benim için var eden Safter Korkmaz başta olmak üzere bütün ekibe içtenlikle teşekkür etmek istiyorum. Çocuk edebiyatı merkezli dünyalar kolay kurulmuyor. Bu emeğin hep takdir edildiği yeni mecralarda buluşabilmek ümidiyle...

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★★★☆☆☆

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★☆☆☆

Konunun işlenişi ★★★★★★★☆☆☆

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★★★★★★☆☆☆

Affetmenin hafifliği

Yazan: M. Banu Aksoy

Kerascoët tarafından yazılıp resimlenen *Leo'yu Affediyorum* bir sessiz kitap. Yani öyküyü sözlerle değil, resimlerle takip ediyorsunuz.

Leo'yu Affediyorum - Anlayış Üzerine Bir Öykü

Kerascoët

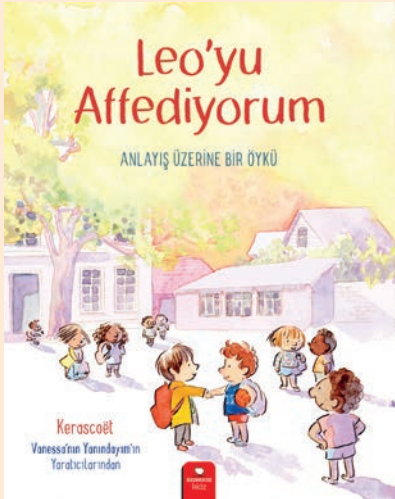
Editör: Gökçe Ateş Aytuğ

Redhouse Kidz Yayınları, 36 sayfa

Kırmak kolay, onarmak zordur; ama imkânsız değildir. Japon halkı “kintsugi” adıyla bunu sanata bile çevirmiş. Söz konusu insan ilişkileriye, durum vazo parçalarını yapıştırmaktan daha karmaşık bir hâl alıyor elbette. Bu karmaşadan çıkıp kendini affettirmeye ve affetmeye giden yola nasıl varılır?

Leo enerji dolu, kıpır kıpır bir çocuk. Her çocuk gibi... O, bu enerjisi okul bahçesinde coşkuyla basketbol

oynayarak değerlendiriyor. Topu Leo'nun elinden alabilene aşk olsun. Ancak Leo içinden püsküren bu enerjisi kontrol edemiyor ve hızla fırlayan top, az ötede arkadaşlarına yaptığı resimleri gösteren çocuğun minik sergisine isabet ediyor.

Eyvah! Topla birlikte çocuğun resimleri de yerdeki su birikintisini boyluyor.

Resim yapan çocuk çok üzülüyor. Arkadaşları da öyle... Leo da yaptığı şeyden memnun değil. O da çok üzgün. Üzülüyor üzülmesine ama diğerlerinin öfkesini aşip karşı tarafa nasıl ulaşacak? Leo kendini nasıl affettirecek ve arkadaşının gönlünü alacak?

Kerascoët tarafından yazılıp resimlenen *Leo'yu Affediyorum* bir sessiz kitap. Yani öyküyü sözlerle değil, resimlerle takip ediyorsunuz. Ancak bu öyle ustalıkla yapılmış ki biz Leo'nun zıplayan topunun sesini, okul bahçesindeki cıvı cıvı çocuk seslerini, resimler yere saçılınca avluda bir anda oluşan o kesif sessizliği, resim yapan çocuğun içli hıçkırıklarını, okul kantininde Leo hakkında mırıl mırıl konuşan çocukları duyuyor; orada yaşanan her şeyin sesini kulağımızda, duygusunu içimizde hissediyoruz. *Leo'yu Affediyorum* çocuklara her seferinde yeni bir senaryo kurma, her okumada yeni diyaloglar yazma şansı veren bir kitap. Bunun yanında bize özür dilemenin sadece kuru bir “Özür dilerim” cümlesinden bambaşka biçimlerde de söylenebileceğini hatırlatıyor.

Kerascoët, aslında Fransız illüstratör çift Marie Pommeypuy ve Sébastien Cosset'nin ortak işlerinde kullandıkları takma ad. İkili bu isim altında bugüne kadar çok sayıda resimli kitap, çizgi roman ve animasyona imza atmışlar. Kerascoët adına aşınayız; zira ikilinin bir başka sessiz kitabı *Vanessa'nın Yanındayım* da geçtiğimiz yıllarda yine Redhouse Kidz etiketiyle yayımlanmıştı.

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★★

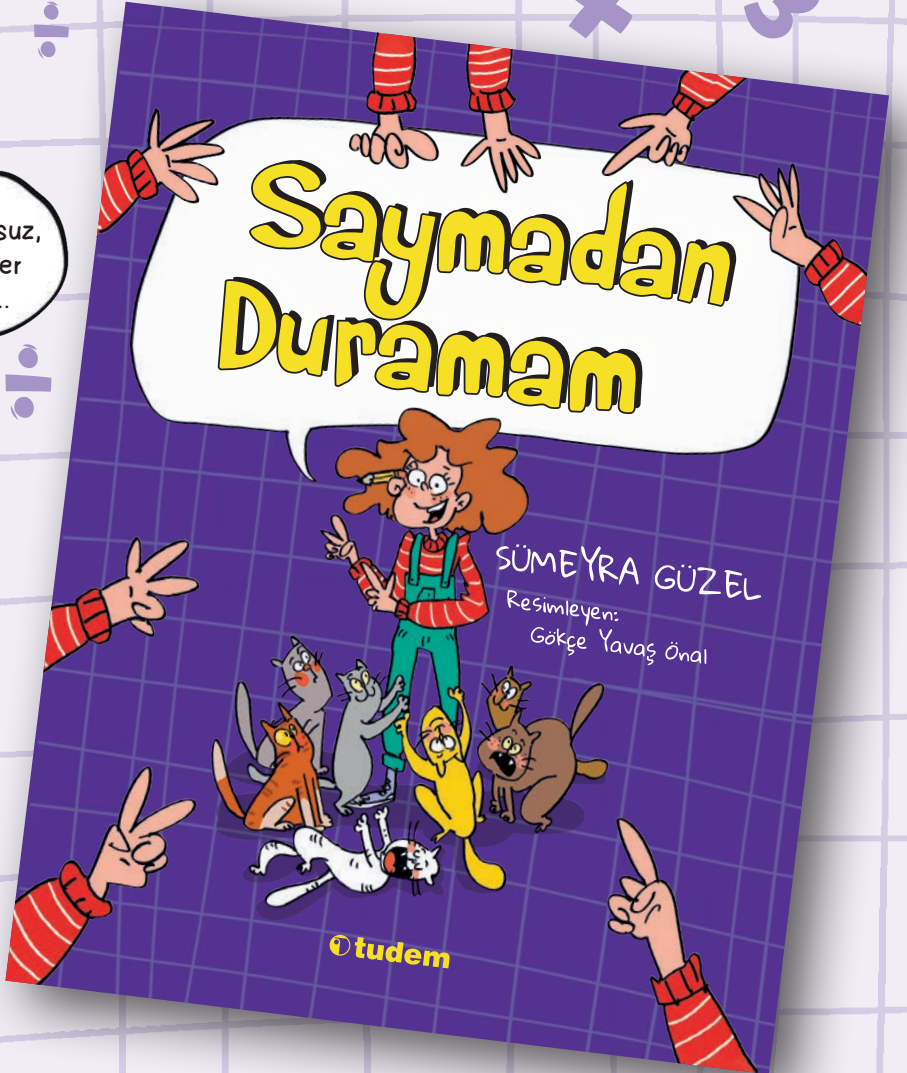
Öykünün özgünlüğü ★★★★★★★★★★

Grafik tasarımı ★★★★★★★★★★

Kâğıt ve baskı kalitesi ★★★★★★★★★★

Sayılarla güçlenen bir dostluk hikâyesi!

SümeYra Güzel, etkileşimli oyunlar eşliğinde çocukları sayıların dünyasına yaklaştırdığı *Saymadan Duramam* isimli kitabında, ilkokul 1. ve 2. sınıf matematik müfredatındaki kazanımları temel alan kısa öyküler anlatıyor.

Ah biz Uzun Bacaklılar!

Yazan: Safter Korkmaz

“Bugünün çöpi, yarının hazinesidir.”

Tindimler ve Çöp Adası

Sally Gardner

Resimleyen: Lydia Corry

Türkçeleştiren: Tuğçe Özdeniz

Editör: Seda Ateş

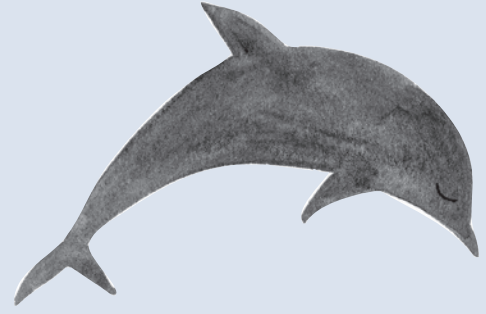
Can Çocuk Yayınları, 144 sayfa

“Her şeyin küçüğü güzel,” derler. Tüm genellemeler gibi yanlışlanabilen, kural olmaktan uzak bir söz bu. Özellikle de sahip olduklarının çokluğuyla ve gösterişle övünmeye alışık yetişkinlerin gözünde pek bir hükmü yok bu sözün. Onların tercihi koca koca apartmanlar, büyük arabalar, yüzlerce katlı gökdelenler ve daha neler neler...

Öte yandan, çocuklar için belki de gerçekten “her şeyin küçüğü güzel”. Büyüklerin dünyasında hep “küçük” görülenlerin, kendilerinden ufak olanlara aynı bir ilgi duyması, sevgiyle yaklaşması şaşırtıcı olmaz. Muhtemelen bu yüzden, çocukların beğenisine sunulmuş pek çok sinema filminde, hikâyeye ve romanda; ama en çok da çizgi filmlerde, yetişkinlerin göremediği, ufak (ama

çok ufak) canlılar başkahraman oluyorlar. Yetişkinlerin dünyasının saçmalıklarını faş edip, sorun her neyse hemen çözüveriyorlar. Her yaşta çocuklar da bu ufaklıklara bayılıyorlar.

Tindimler ve Çöp Adası da işte böylesi bir hikâyeye. Kitabın kahramanları çok ufak (öyle ufaklar ki

gözden kaçırabilirsiniz) canlılar. Denizin ortasında, bir gemi enkazından ve çöplerden meydana getirdikleri bir adada yaşıyorlar. Uzun Bacaklılar’ın (Tindimler, biz insanlara böyle diyorlar) denize attıkları çöpleri geri dönüştürerek yaşamlarını sürdürüyorlar. Hatta bir sloganları bile var: *“Bugünün çöpi, yarının hazinesidir.”* Ancak bir gün başları plastik şişeler yüzünden derde giriyor. Yaşadıkları sorunu ve bu sorunla nasıl baş ettiklerini ise kitabı okuyarak öğrenebilirsiniz.

PARMAKLA GÖSTERMEDEN ANLATMAK

Kitap, yazar Sally Gardner ve illüstratör Lydia Corry işbirliğinde okura ulaşıyor. Aynı zamanda anne-kız olan ikili, geri dönüşüm ve doğayı koruma temasını işleyen sıcacık bir hikâyeye anlatmışlar bizlere.

İtiraf etmeliyim ki kitabı elime ilk aldığımda (ismini görüp arka kapak yazısını okuduktan sonra) zihnimin derinliklerinde alarmlar çalmaya başladı. Son yıllarda “doğayı koruyalım” diyen onca didaktik kitap okudum ki; acaba bu da onlardan biri mi diye korktum. *İyi Kitap*’ın sayfalarına da taşıdığımız kimi örneklerini okurlarımızın da hatırlayacağı bu didaktik metinlerden çokça var kitapçı raflarında.

Doğayı koruma ve geri dönüşüm, günümüzün popüler konularından. Pek çok yazar, kimi popüler olanın rüzgârından faydalanmak için kimi de (iyi niyetlerle) “çocuklara bir şeyler öğretmek” adına, bu konularda üretmek zorunda hissediyor kendini. Ama işte zorla güzellik olmadığı gibi, iyi edebiyat da olmuyor. Böylece ortaya didaktik, mekanik ve üstenci metinler çıkıyor.

Neyse ki *Tindimler ve Çöp Adası*, bu korkumu boşa çıkardı. Yazar, yaratıcı ve eğlenceli bir kurguyla, didaktizmin tuzaklarına düşmeden anlatabilmiş hikâyesini. Metninde, çocuklara ne “doğayı koruyun” demiş ne de “geri dönüşüm önemlidir”. “Denizleri kirletmek kö-

tüdür” ya da “plastik büyük bir çevre sorunudur,” gibi cümleler de kurmamış. Tüm bu mesajlar olay örgüsü içinde, parmakla göstermeye ihtiyaç kalmadan, doğal bir şekilde belirmiş.

METİN VE RESİMLEME

Kitabın yalın ve akıcı dili (eseri dilimize kazandıran Tuğçe Özdeniz’in de hakkını teslim etmek gerek), çocuk okurun hikâyeye kapılıp gitmesini sağlayacak önemli bir artı. Gardner hikâyesini 15 bölümde anlatmış okuruna. Her bölümün girişine, bölümün içeriğine dair kısa açıklamalar eklemiştir. Yazarın bu tercihinin de metin takibini kolaylaştıran bir faktör olduğu söylenebilir.

Lydia Corry’nin siyah beyaz çizimlerinin de yazarın yaratmak istediği Tindim dünyasını iyi betimlediğini söylemem gerek. Kahramanları, mekânları, olay akışlarını detaylı ve çoşkulu bir sıcaklık içinde resmetmeyi başarmış Corry. Yayımcının font seçimi (ve font büyüklüğü tercihi de) okunurluğu rahatlatan diğer etmenler. İç kapaklara basılmış renkli “Çöp Adası” haritası ve son sayfada verilen geri dönüşüm önerileri de kitaba renk katan ayrıntılar olmuş.

Kitabın kurgusu, dili, üslubu, çizimleri ve grafik tercihleri bir yana, yazarın Tindim dünyasını okura aktarırken kurduğu dil ayrıca dikkat çekici. Kahramanların isimleri, topladıkları atıklarla yarattıkları, birbirleriyle ilişkileri, hatta haftanın günlerine verdikleri isimler bile hikâyenin ruhuna uygun yaratıcılıkta. Uzun sözün kısası çocukların okumaktan zevk alacakları bir kitap *Tindimler ve Çöp Adası*.

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★★☆☆

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★☆☆

Kâğıt ve baskı kalitesi ★★★★★★☆☆

Bu Ne Gürültü Patırtı!,
doğaya, hayvanlara, insanlara zarar
veren havai fişek gösterilerinin gerçek
yüzünü anlatan sıcacık bir öykü...

Gökçe Gökceer’in kaleminden,
konuyla ilgili yazılan ilk çocuk kitabı.

Resimleyen: Yusuf Tansu Özel

meavyayincilik

meavyayincilik

meavyayincilik

www.meav.com.tr

Gürültülü, kıpırtılı, fikir fikir...

Yazan: Suzan Geridönmez

İstenmeden okunan kitaplar kalabalığı arasında okunmayı istemeyen kitaplar gözden kaçmasın! Çünkü onlarla girilen mücadele, istenmeden okunan kitaplardan farklı olarak çocuk okurda iz bırakır.

Gerçekten Okunmak İstemeyen Kitap

David Sundin
Türkçeleştiren: Murat Özsoy
Grafik Tasarım ve İllüstrasyonlar: Caroline Linhult
Editör: Bade Baran
Hep Kitap, 40 sayfa

Okumak dingin bir eylemdir. Bazı çocukların kitaplarından hemencecik sıkılmalarının bir nedeni de budur. Özellikle yerinde duramayan küçüklere, belli bir süre boyunca, nispeten hareketsiz hâlde oturup bir hikayeye odaklanmak zor gelir. İçlerinde en kıpır kıpırlarını bile yerlerine mıhlıyacak denli cezbedebilen kitaplar, kabul etmek gerekir ki pek nadirdir. Çocukla doğru anda doğru şekilde buluşabilen eseri bulana kadar birçok hayal kırıklığını göze almak gerekir.

Evlatlarının okumayı sevmesini fazlasıyla önemseyen modern dünyamızın anne-babaları için bu büyük bir derttir. Okura ulaşmak için sürekli yeni formüller

deneyen çocuk kitabı yazarları için de öyle.

Oysa bazen hedefe varmak için ters yöne yürümek gerekir. En azından, sadece yazar değil aynı zamanda senarist ve komedyen de olan David Sundin, *Okunmak İstemeyen Kitap*'ı ve *Gerçekten Okunmak İstemeyen*

Kitap'ı yazdığında böyle düşünmüş olmalı.

Okunmak isteyen kitaplar okurlarından sakinlik ve be-densel durağanlık talep ederken, okunmak istemeyen kitapların haktan gelmek için yerinizden kalkmanız gerekir. Yazının başında vurguladığımız dinginliği unuttun gitsin! Sadece kalkmakla kurtulamazsınız. Dokunanı ısırma yeltenen, kanatlanıp kaçmaya girişen kitabın sizi şekilden şekile sokmasına hazır olun!

Gerçekten Okunmak İstemeyen Kitap da ilki gibi bir yetişkinin, çocuğa sesli okunması için tasarlanmış. Bedeni, zihni ve tüm duyarları ayağa kaldıran, kimi zaman oyuna, kimi zaman bulmacaya, bazen de fıkraya benzeyen metnin akışına kapılıp gitmek ne mümkün... Sayfalar, sürekli aşılması gereken engeller çıkarıyor önünüze. Bazı sözcükleri bağırmanız, bazılarını fısıldamanız, karmaşık labirentlerden geçmeniz, kitabı ters yüz etmeniz, canavarı atlatmanız gerekiyor. Harfler yer değiştirip okuma serüvenini "ferüven"e çevirirken, en hüzünlü sesinizle dondurma sevdiğinizi, süper korkunç hayalet sesinizle altınıza kaçırdığınızı itiraf edeceksiniz.

Tüm aileyi katılmaya davet eden, okuru daha ilk sayfada edilgen pozisyondan çıkararak, esere gizem ve dinamizm katan "antika" havasındaki illüstrasyonlar Caroline Linhult'a ait.

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★☆☆

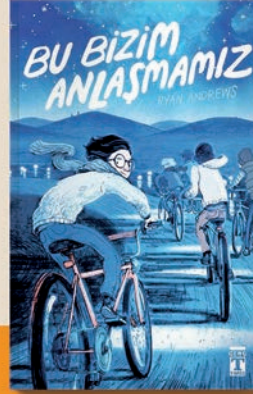
Çevirinin akıcılığı ★★★★★★☆☆

Kapak tasarımı ★★★★★★☆☆

Kağıt ve baskı kalitesi ★★★★★★☆☆

BU YAZ NE OKUSAM?

GENÇ
T
TIMAŞ

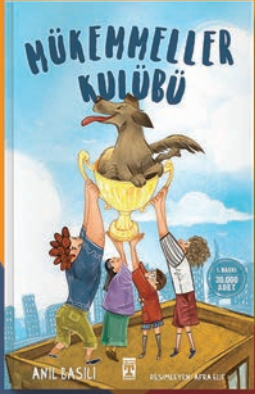
genctimas.com

genctimas

genctimas

genctimas

ilk genç
T
TIMAŞ

timas.com

timasilkgenç

timasilkgenç

timasilkgenç

T
TIMAŞ
ÇOCUK

timascocuk.com

timascocuk

timas_cocuk

Yaz Okuma
Listesinin Tamamı
İçin Okutun

Tüm kitapların sınıf içi
etkinlikleri için:

timasokul.com

Dokuzda dokuz isabet

Yazan: Gökhan Yavuz Demir

Bu birbirinden ayrı dokuz hikâyenin yegâne müşterek noktası, hiçbir kahramanın kurtarılmaması veya kurtarılamaması.

Kurtuluş Günü

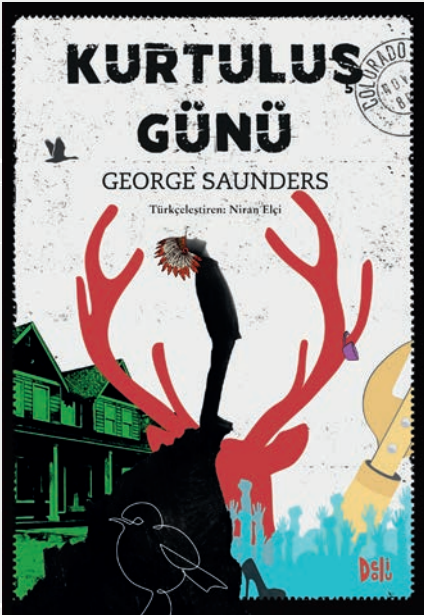
George Saunders

Türkçeleştiren: Niran Elçi

Editör: Ayşegül Utku Günaydın

Delidolu Yayınları, 240 sayfa

İnsanın kendi aptallığından daha komik ve daha korkutucu, daha insani ve daha gayriinsani ne olabilir! Çoğu kez kendi başına açtığı belaların içine sıkışıp kalan insan evladı, kendi inşa ettiği hapisanenin

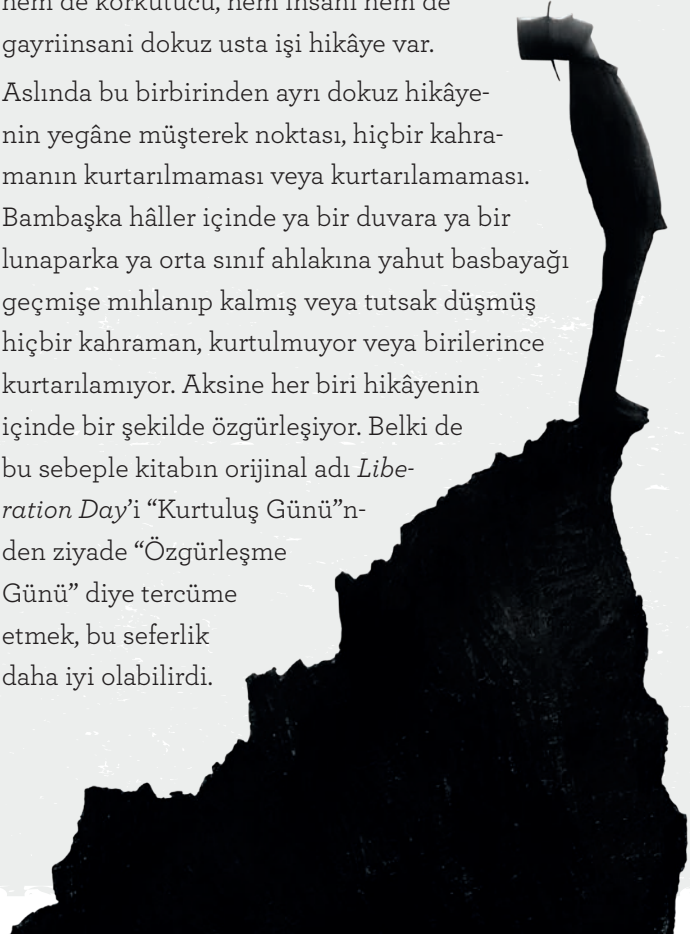
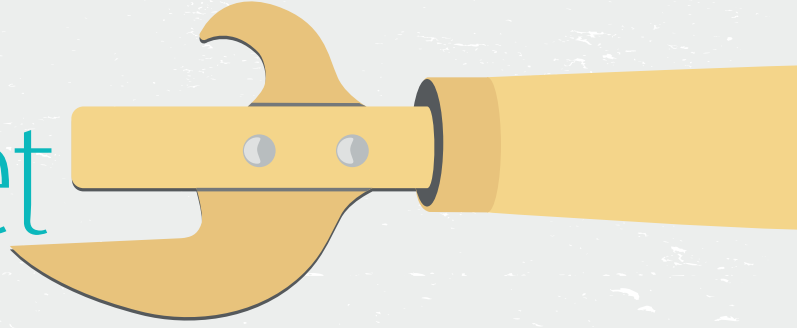

içinde bir ömür, hiç şikâyet etmeden mutlu mesut yaşayabilir. O kadar ki çoğu kez sadece sistemin çökmesinden, düzenin bozulmasından, istikrarın elden gitmesinden korkar. Oysa biraz daha

akıllı olabilseydi, çok daha korkutucu olanın sistemin çökmemesi olduğunu idrak edebilirdi. Öyle ya, insanlık tarihinin bu en aptal icadı olan küresel kapitalizm ya çökmezse ne olacak?

İşte yaşayan kalburüstü yazarlardan George Saunders'ın dokuz hikâyeden oluşan yeni kitabı *Kurtuluş Günü*'nünde de kendi aptallığının tuzağına düşen veya kendi aptallığının hapisanesine tıklıp kalmış bu insanlığın hâlleri, çoğu kez gayriinsani hâllerle birlikte anlatılıyor. Bu nedenle elimizde hem komik hem de korkutucu, hem insani hem de gayriinsani dokuz usta işi hikâye var.

Aslında bu birbirinden ayrı dokuz hikâyenin yegâne müşterek noktası, hiçbir kahramanın kurtarılmaması veya kurtarılamaması. Bambaşka hâller içinde ya bir duvara ya bir lunaparka ya orta sınıf ahlakına yahut basbayağı geçmişe mihlanıp kalmış veya tutsak düşmüş hiçbir kahraman, kurtulmuyor veya birilerince kurtarılamıyor. Aksine her biri hikâyenin içinde bir şekilde özgürleşiyor. Belki de bu sebeple kitabın orijinal adı *Liberation Day*'i "Kurtuluş Günü"nden ziyade "Özgürleşme Günü" diye tercüme etmek, bu seferlik daha iyi olabilirdi.

Kitaba ismini veren “Kurtuluş Günü,” “Gulyabani” ve “Elliot Spencer” adlı öteki iki hikâyeye bir tür paralellik arz ediyor. Bu üç hikâye de bilimkurgu özellikleri taşıyan distopik hikâyeler. Meçhul bir gelecekte insanların bazılarının hafızalarının siliyerek köleleştirilmesi, “Kurtuluş Günü” ile “Elliot Spencer”ın müşterek teması. “Gulyabani” ise belki de içine hapsoldüğümüz modern hayatlarımızın bir çıkışının olmadığını en sert alegorik ifadesi olsa gerek. Kitaptaki en korkutucu, en şiddet içeren fakat en gerçek hikâye de o.

“Cesur Eylemlerin Annesi,” “İşyerinde Bir Şey,” “Serçe,” “Anneler Günü” ve “Benim Evim” ise gündelik hayattaki tercihlerimiz ve toplumun ahlâk anlayışı ile -aslında hem bireysel tercihlerimizi hem de ahlâk anlayışımızı var eden- sınıfsal koşullarımız arasına sıkışıp kalmışlığımızı anlatan hikâyeler. Kendisini bazen yanlış anlama bazen ötekini yargılama bazen tetiklenmiş bir önyargı olarak gösteren kendi orta sınıf ahlakımızdan bir türlü özgürleşemememiz, aktörler değişse bile hiç değişmeden hayatlarımızın üzerinde Demokles’in Kılıcı gibi sallanmaya devam eden evrensel bir kader. Bu kaderden özgürleşmek, “Gulyabani”de Brian’ın tecrübe ettiği gibi ancak insanın üzerinde durduğu sınıfsal temellerin bir an için yan yatması, insanın o güne kadar inandığı ve değer verdiği her şeyin kaymaya, aniden tuhaf ve yeni görünmeye başlamasıyla mümkündür. Saunders’ın bu hikâyelerdeki kahramanları bunu bir an için bile olsa tecrübe edebildikleri için, mesela “Anneler Günü”ndeki Alma’nın ölüm anında, nihayet olduğunu sandığı kadın olmaktan vazgeçtiği anda kendisi olmaya doğru bir adım atması gibi, kurtulmasalar da özgürleşiyorlar.

Fakat kitapta bir hikâye daha var ki benim nezdimde kalan sekiz hikâyenin önüne boy farkıyla geçiyor: “Sevgi Mektubu.” Besbelli ki Amerikalı Saunders, bir dönem bile olsa Trump iktidarının hukuksuzluklarından çok etkilenmiş. Çünkü bu hikâyenin

konusu, kitaptaki diğerlerinden çok daha hayati, politik ve evrensel olduğu için Saunders doğrudan kapitalizmin mevcut hâlinde sadece ABD’de değil, Macaristan’da, Brezilya’da, hatta çok daha yakınlarda bir yerde karşılaşılabileceğimiz, devletin bekası için hukuku askıya almakta hiçbir beis görmeyen muhafazakâr iktidarların toplumda yarattığı tahribatlara yöneliyor. Nitekim bu hikâyede de bir kurtuluş yok; çünkü sistem çökmediği gibi daha da köklenerek güçleniyor. Fakat büyükbaba, torunu Robbie’ye yazdığı mektupta bütün olup bitenle dürüstçe yüzleşirken bir an için özgürleşiyor: “[U]zun zamandır ilk defa, *‘Ne yapmış olmalıydım?’* diye değil de, *‘Şimdi ne yapabilirim?’* diye merak ettim.” Oysa çoktan eylemin mümkün olmadığı bir zamanda ve yerededir; o kadar ki artık gerçekten öfkelenmek dahi söz konusu değildir. Anlatıcımız “*bu şey geçtiğinde (elbette geçerse),*” diye yazdığına yahut olan biteni, böyle bir şeyin olduğuna hâlâ inanamadan izlediklerini itiraf ettiğinde, her şeyin çoktan kaybedildiğini de kabul etmiş olur.

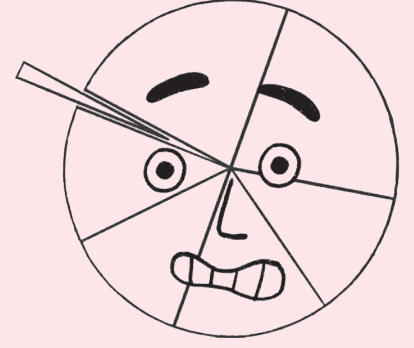
Saunders karakteristik olarak hikâyelerine, kahramanının düşünce akışının ortasından başlıyor. Biri bize hiç bilmediğimiz bir şeyler anlatıyor, mesela “Cesur Eylemlerin Annesi”nde Ginny’nin elinde neden bir konserve açacağı var, bilmiyoruz. Ama hikâyenin kahramanı hikâye içinde yol katettikçe, yani hayatın akışı içinde ilerledikçe yaşadıkları, çevresindeki olup bitenler hem kendisi, hem okur, hatta belki yazar olarak Saunders için de yavaş yavaş açılıp berraklaşıyor. İşte o netlik anında ise kahraman nasıl kendi hayatının içinde sistemin bir takım tuzaklarına sıkışıp kaldıysa, bir okur olarak siz de yazarın kurduğu kapılara yakalanıp hikâyeden çıkamıyorsunuz. Dürüst olmalıyım ki Saunders’ın hikâyelerinin derinliğinden çok etkilendim.

Çevirinin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★☆☆☆☆

Kurgunun özgünlüğü ★★★★★☆☆☆☆

Redaksiyonun titizliği ★★★★★☆☆☆☆

Küçük kardeşle başa çıkma kılavuzu

Yazan: Deniz Poyraz

Elaine Wickson'ın kaleme aldığı *Stan Gezegeni*, Stan adlı sıradan bir çocuk ve küçük kardeşi Fred arasındaki "çekişmeli" ama bir o kadar da komik ilişkiyi konu alıyor.

Stan Gezegeni

Elaine Wickson
Resimleyen: Chris Judge
Türkçeleştiren: Onur Varır
Editör: Yağmur Saygılı
Çeviri Editörü: Yasemin Yener
Bilgi Yayınları, 240 sayfa

Küçük erkek kardeşinizin beyninin içine bakarsanız, utanç duygusunun kesinlikle bulunmadığını görürsünüz. Küçük erkek kardeşlerin utanç duymaları im-

kânsızdır (her yerde sadece iç çamaşını giymenin kabul edilebilir olduğunu düşündüklerine göre bu çok açık). O yüzden de hiç düşünmeden her şeyi rahatlıkla söyleyebilirler. Başınıza gelen, herkesten gizlediğiniz

utanç verici bir durum veya hoşlandığınız kızın ismi, küçük erkek kardeşiniz yüzünden, aile büyükleriyle yenen bir akşam yemeğinin en çarpıcı mezesine dönüşebilir.

Yazar Elaine Wickson'ın kaleme aldığı *Stan Gezegeni*, Stan adlı sıradan bir çocuk ve küçük kardeşi Fred arasındaki "çekişmeli" ama bir o kadar da komik ilişkiyi konu alıyor. Ağabey Stan'ın gözyle izlediğimiz olaylar, çocukların dünyasının ne kadar hassas, nasıl da şaşırtıcı ve büyüleyici olabileceğine dair sayısız ipuçları barındırıyor. Yazar Wickson da tıpkı yarattığı Stan karakteri gibi hayalperest bir çocukmuş. Küçükken okulda matematik kitaplarında rakamlardan arta kalan boşlukları hikâyelerle doldurduğunu, ağaçlara ya da yıldızlara bakarak hayallere dalmaktan bugün bile vazgeçmediğini söylüyor. Çizer Chris Judge ise Dublin'de yaşayan bir illüstratör, sanatçı ve resimli çocuk kitapları yazarı. O da vaktiyle The Chalets adlı bir grupta basgitar çalmış, sanatın farklı alanlarında üretim yapmış. Wickson ve Judge'ın ortak çabasının ürünü *Stan Gezegeni*, şimdiden yılın en eğlenceli çocuk kitabı olmaya aday. Hepimizin yıldız tozundan meydana geldiğini söylerler: Ayak parmaklarımızın, porsuğun, çiçeklerin ve hatta çikolatanın. Dolayısıyla, evrendeki

her şey aynı maddeden meydana gelir. Stan içinse kesinlikle hayır, her şey değil! *“Erkek kardeşim asla değil. O, yüzde yetmiş sinir bozuculuk, yüzde otuz pırttan oluşur. Nasıl kardeş olunacağını bildiğini bile sanmıyorum,”* diyor Stan aynı odayı paylaşmak zorunda kaldığı kardeşinden bahsederken. *“Odamdaki gömme dolapta yaşasa olmaz mı? Bence, kardeşim orada Uluslararası Uzay İstasyonu’ndaki astronotlar gibi dik pozisyonda uyuyabilir.”*

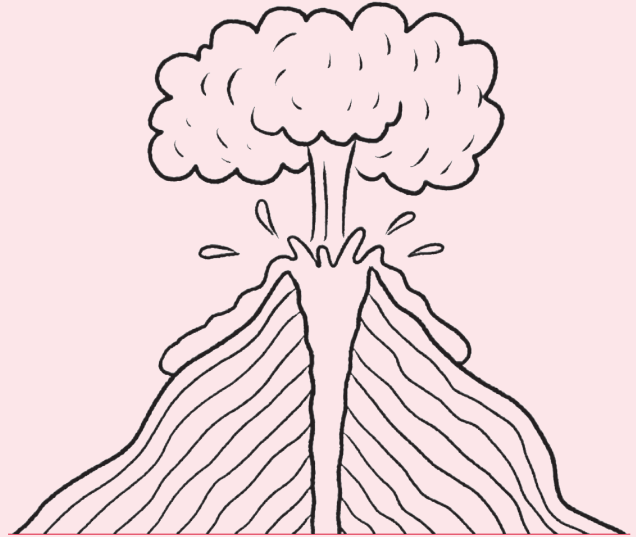
Stan’i okuldaki diğer çocuklardan ayıran en önemli şey, çılgınca bir tutkuyla bağlı olduğu uzay merakı. O, ilgisini kendi kendine keşfetmiş bir çocuk. Hatta bu ilginin Uluslararası Uzay İstasyonu’nun hareketli pırltınsını görüp astronotlara el salladığı zaman ya da kırmızı kırmızı ışıldayan İkizlerevi Yıldızı’nın bir gün patlayarak süpernova olacağını öğrendiği zaman başladığını düşünüyor. Anne ve babası, Stan’in uzay takıntısını hiç anlayamıyor. Kardeşi Fred ise Stan’in şahane uzay posterlerine sümüklerini sürmekle meşgul! *“Samanyolu’nda en az yüz milyar gezegen var. Ben nasıl Fred’le aynı gezegene düştüm?”* Hayat da keşke Stan’in başucundan ayırmadığı *“Uzay Hakkında 1001 Gerçek”* kitabı gibi olabilse. *“Kitaptaki etkileyici çizimler güneş tutulmasını açıklamaya yardım edebiliyorsa neden herhangi bir şey de erkek kardeşleri nasıl anlayacağımızı açıklayamıyor?”*

Peki yaşamdaki her şeyin astronomiyle ilişkisini kolayca kurabilen Stan gibi bir çocuk, hayattan ne ister? Erkek kardeşinin yaramazlıklarından bir an önce kurtulmak mı? Yoo, hayır. Stan için bundan bile önemli bir şey varsa o da gerçek bir teleskoba sahip olabilmek! Bilim fuarının açılacak olması ise Stan’i hayallerine kavuşturmaya çok yakın. Üstelik bu seferki, uzay konulu bir bilim fuarı olacak. Stan hemen kolları sıvamalı ve bilim fuarındaki yarışma için dört kişilik ekibini kurmalı! Öğretmeniyle şöyle bir anlaşma yapıyorlar: Bu fuara katılmak için okulda bir astronomi kulübü kuracaklar, böylece teleskop da bazı hafta sonları Stan’de kalabilecek. Astronomi kulübünün kurulma olasılığı ve hafta sonlarında

teleskoplara uzay konulu bir projeyi tamamlamak, Stan için, bir rüyanın gerçekleşmesi demek.

Ancak Stan’in iyi bir proje üretmek için biraz kişisel zamana ihtiyacı var. Çünkü kendimize ayırdığımız kişisel zamanlar, genellikle neşeli bir ruh hâline kavuşmamız açısından önemlidir ve yaratıcılığımızı artırır. Belki de bu zaman, Stan’e, her durumda ayağına dolanan yaramaz kardeşi Fred’le başa çıkması için de güç verecek. Fakat o sırada dev bir T-rex maketi olan Rory müzeden kaldırılacak ve her küçük erkek kardeş gibi dinzorlara bayılan Fred de ortalığı ayağa kaldıracak! Ne diyorduk... Kişisel zaman. Ah zavallı Stan...

Altın madenin çok nadir olmasının sebebi, sönmekte olan bir yıldızın son anlarında, yani bir süpernova patlaması sırasında oluşmasıymış. Hayattaki bazı anlar da gerçekleşmesi imkânsız gibi görünen güzelliklerin umulmadık zamanlarda ortaya çıkmasıysa altından daha değerli olabiliyor. *Stan Gezegeni*, her ne kadar bir “erkek kardeşle başa çıkma kılavuzu” olsa da her sayfasında sevginin ve paylaşmanın mutluluğunu gösteren keyifli bir kitap.

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★☆☆

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★☆☆

Kapak tasarımı ve baskı kalitesi ★★★★★☆☆

Redaksiyonun titizliği ★★★★★☆☆

Zaman yaratmak

Yazan: Çağla Vera Kılıçarslan

İsminin izinden gidip zamanı ters yüz eden bir çocuk: Emit

Biraz Zaman Alabilir miyim?

Kelly Canby

Türkçeleştiren: Zeynep Begüm Güney

Editör: Cansev Ayanoğlu Güven

Fibula Yayınları, 32 sayfa

Emit'in etrafındaki herkes, onunla vakit geçiremeyecek kadar meşgul. Ne zaman birileriyle bir şeyler yapmak istese hep aynı teraneyi işitiyor: Zaman yok. Babasının onunla kitap okumaya, annesinin oyun oynamaya zamanı yok. Öte yandan, yetişkinlerin hafife aldığı kitabımızın başkışisi için "zaman yok" kalıbı bir kabullenişe değil, bir sorgulayışa yol açıyor. Neredeyse bu zaman arar bulurum, diyor. Ancak bu, o kadar kolay değil. Nedense yetişkinlerin diline pelesenk olmuş za-

man; hep biraz fazla soyut ve gizemli: Uçup gidebiliyor, geçip gidebiliyor, duruverebiliyor, kaliteli ya da kalitesiz olabiliyor.

Kelly Canby, yazıp resimlediği *Biraz Zaman Alabilir miyim?*'de zamanla ilgili sözlerden, maceralı bir hikâye kurgulamış. Küçük okura, dili bir oyun gibi gösterip kurcalatan ve bolca kelime oyunu içeren bu kitabın başkışisi Emit'in ismi de İngilizce zaman kelimesinin tersten yazılışı. Fakat bunu Türkçeye uyarladığımızda karşımıza bambaşka bir anlam daha çıkacağından, çevirmen ister istemez ismi orijinal hâlinde bırakmayı tercih etmiş.

Kelly Canby'nin planlayıp eskiz yapmadan, kendi deyişimiyle "doğrudan içine daldığı" çizimlerinde fazla ayrıntı yok. Zamanın az, meşguliyetin çok olmasının yarattığı kargaşayı alabildiğine renkli ve hareketli çizimlerle yansıtmış. Sanatçının kullandığı boyanın yarı saydam oluşu ve tek, kesintisiz bir kontur yerine, yan yana ve hareketli konturlar çizen geniş uçlu yelpaze fırçanın kullanılmış olması da iç içelik duygusunu pekiştirmiş.

Fibula Yayınları tarafından yayımlanan, Zeynep Begüm Güney'in Türkçeleştirdiği, günümüzün en büyük derdini eğlenceli ve sürükleyici bir biçimde anlatan bu eser şu mesajla bitiyor: *Zaman yaratılabilir de!*

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★★☆☆

Öykünün özgünlüğü ★★★★★★★★★★★★

Çevirinin akıcılığı ★★★★★★★★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★★★★★★★★

Bundan böyle, yersiz endişelere geçit yok!

Susanna Isern ile Rocio Bonilla'nın ortak imzasını taşıyan *Korkmayı Bıraktığım Gün*, olasılıkların sınırlarını zorlayan macera dolu anlatısının arka planında, duyu yönetimi konusunda çocuklara rehberlik eden, yüreklendirici bir öykü.

 uçanbalık

ucanbalik.com.tr
@ucanbalikyayinlari

Sirk kumpanyası suç çetesine karşı

Yazan: Emel Altay

Uçan kaçan, hayvanlarla konuşan, kısacası acayip hünerleri olan dört cesur çocuğun azılı bir suç çetesinin peşinde New York sokaklarında, metrolarında, hatta kanalizasyonlarında koşuşturduğu bir macera romanı *İyi Hırsızlar*.

İyi Hırsızlar

Katherine Rundell

Türkçeleştiren: Cenk Pamay

Editör: Algan Sezgintüredi

Domingo Yayınları, 280 sayfa

İyilerin harekete geçmek için en güçlü motivasyonu empatidir. Kahramanımız Vita'da bu empati bolca var. Kalbi kocaman Vita için dedesini mutlu görmek her şeyden önemli. Önce tutkuyla sevdiği eşini, sonra da aile yadigarı yuvasını (aslında bir kale ama buna

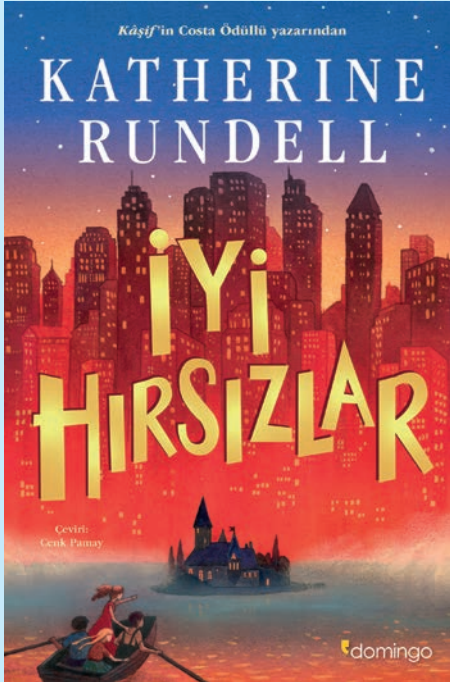
birazdan geleceğiz) kaybeden dedesi ise Vita'ya göre ancak evine dönerse mutlu olabilir.

İyi Hırsızlar romanı, geçirdiği çocuk felci yüzünden bir bacağı sakat kalmış ama yaşama tutkusunu

hiç yitirmemiş 13 yaşındaki Vita'nın, annesiyle birlikte New York'a dedesinin yanına gelmesiyle başlıyor. Annesinin amacı yaşlı adamı alıp kendi yaşadıkları ülkeye dönmek... Ancak neredeyse çılgınlık derecesinde gözüpek olan Vita için ortada giderilmesi gereken çok büyük bir haksızlık var. Aslında olan şu: Eşinin kaybıyla bütün ışığını, düşünme melekelerini yitirmiş olan dede Jack Welles, büyük bir emlak hırsızlığı çetesinin ağına düşerek doğduğundan beri yaşadığı Hudson Kalesi'nden atılıyor. Suç çetesinin başındaki kişi Sorrotore, çok zengin ve ünlü bir iş insanı. Vita, ne yapıp edip yabancı olduğu New York şehrinde Sorrotore'nin peşine düşüp dedesine ait olan kaleyi geri almayı kafasına koyuyor. Tüm macera da bu kararla başlıyor elbette.

İYİ ÇOCUKLAR KÖTÜ ADAMLARI NASIL MI YENER?

Vita, "Seni yeneceğim New York" anını, onları İngiltere'den getiren gemi New York silüetine yaklaştığı anda yaşıyor ve geriye bunu nasıl ve kimlerle yapacağını bulmak kalıyor. Çok güçlü ve tehlikeli bir suç çetesinin elinden usulsüzce ele geçirdikleri bir mülkü geri almak kuşkusuz çok zor. Üstelik bunu polis ya da avukat desteği almadan kendi yöntemleriyle halletmek isteyen bir çocuk için görev imkânsıza yakın. Dahası geri alınmak istenen mülk, bir gölün ortasında yükselen bir kale olunca lojistik zorluklar da işin içine giriyor. Ama kararlı Vita'nın gözünü korkutacak engel-

ler değil bunlar. Onun planı çok net, ihtiyacı olan tek şeyse becerikli ve sadık ekip arkadaşları.

BİRİ UÇUYOR, BİRİ HAYVANLARLA KONUŞUYOR BİRİ DE TÜM KİLİTLERİ AÇIYOR

Vita, can düşmanı Sorrotore'nin evinde verdiği partiye girmeyi başardığında orada Silk ile tanışıyor. Silk, partide garson olarak çalışan ama aslında yankesicilik yapan bir kız çocuğu. Vita'yla hemen hemen aynı yaşlarda olmalarına rağmen, ana babasız ayakta kalmaya çalışan Silk, tam da Vita'nın aradığı kişi. Hudson Kalesi'nin kapılarını açmak için Silk'ten daha iyi biri bulunamaz. Genç kız binbir zorlukla da olsa ekibe dâhil oluyor. Vita'nın planı için her şey tamamlanıyor böylelikle. Carniage Hall'un içindeki sirkte çalışan Arkady ve Samuel'i planına katılmaya çoktan ikna etmiş durumda. Arkady, bir nevi "atlara fısıldayan adam". Onu özel kılansa sadece atlarla değil; köpeklerle, kuşlarla, fillerle, kısacası akla gelebilecek her hayvanla arasının çok çok iyi olması. Böylece kaleyi koruyan bekçi köpeklerini nasıl saflarına katacaklarını Arkady ile çözüyorlar. Samuel ise uçuyor. Kulağa abartı gibi gelse de Samuel sirkte tel üzerinde yürüyen bir cambaz olmak için yetiştiriyor kendini. Ekibi bu denli kusursuzken Vita da boş değil... Kendisini planın "ne olur ne olmaz"ı olarak konumlandıran Vita'nın yeteneği hedefi 12'den vuran bir atıcı olması. Böyle şaşırtıcı bir ekip bir araya gelince geriye sadece Vita'nın kurnazca hazırladığı planı uygulamak kalıyor. Tabii onda da bolca tehlike, patlama çatlama, alevler eksik olmuyor.

YER YER İNANDIRICILIKTAN UZAK AMA ZENGİN BİR KURGU

1987 doğumlu Katherine Rundell, beşinci romanı *İyi Hırsızlar*'da çocuklara yönelik bir macera için hayli çetrefilli (mülk dolandırıcılığı yapan silahlı gerçek kötüler bir yana kaçak içki imalatına bile değiniliyor) bir kurgu oluşturmuş. Hikâye yer yer inandırıcılığını yitirse de malzemesinin zenginliğiyle tempoyu yukarıda tutmayı başarıyor diyebiliriz.

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★☆☆

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★☆☆

Kurgunun özgünlüğü ★★★★★☆☆

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★★★★☆☆

Bilimin ne, neden ve nasıl sorularından yola çıkarak meraklı çocukların **BÜYÜK** sorularına **BİLİMSEL** cevaplar...

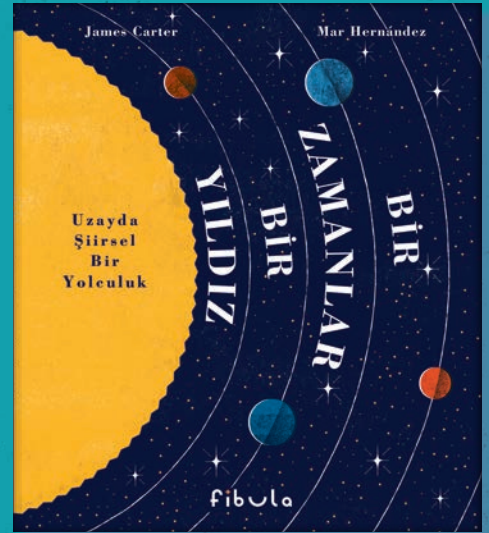
Sert
Kapak

Sayfa
32

Yaş
4+

Ebat
24,5*28

Evreni keşfetmeye hazır mısınız?
Güneş, uzayın derin sonsuzluğunda,
hem de şiirsel bir anlatımla, bu benzersiz
resimli kitapta yeniden doğuyor!

Sert
Kapak

Sayfa
32

Yaş
4+

Ebat
24,5*28

“Süper” gücümüz farklılıklarımız olabilir mi?

Yazan: İtir Yıldız

Olabilir ama bunu anlamak için, belki rengimizin yeşile dönmesi ve türlü badireler atlatmamız gerekiyordur. Ya da daha kolayı ve eğlencelisi, bunu bizzat yaşamış komik mi komik anlatıcımızın peşine takılmak.

Süper Brokoli Çocuk

Frank Cottrell-Boyce

Resimleyen: Steven Lenton

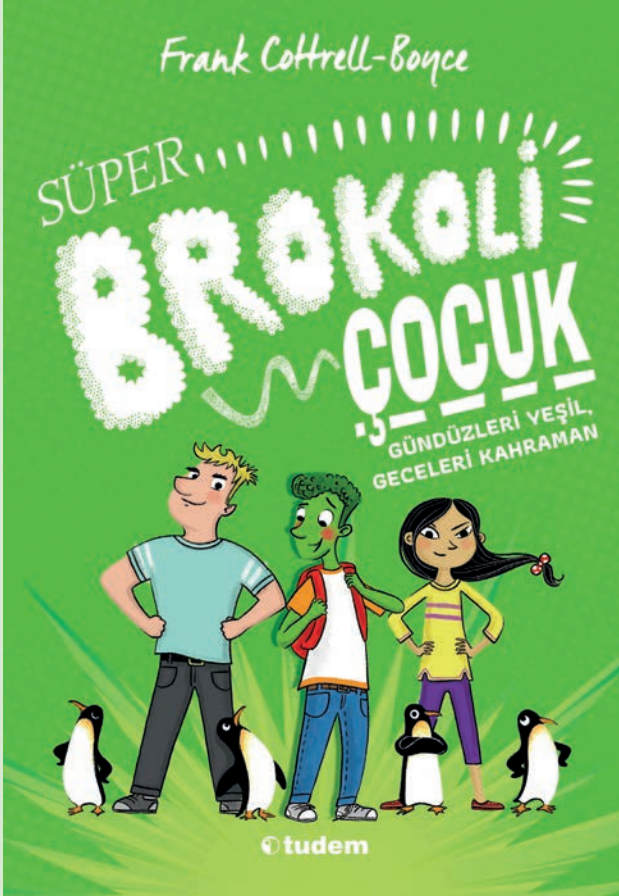
Türkçeleştiren: İpek Güneş Çılgay

Editör: Ümit Mutlu

Tudem Yayınları, 328 sayfa

Bir süper kahraman hikâyesinde bizi asıl yakalayan, karakterlerle kurduğumuz bağ değilse tüm bu maceranın ne anlamı var? Nehir sularından gökdelen tepelerine varan tüm o çılgın yolculukların, tuhaf bir mutasyona uğrayan dostlarımızın nüktedan ve saf iç dünyalarını bilmeden bir anlamı olmazdı. Üstelik anlatıcımız ve diğer karakterler gerçekten komik. Şu zamanda biraz eğlenmeye hangimizin itirazı olabilir? *Süper Brokoli Çocuk*, en temelde sıradan varoluş hâlimizdeki güç ve becerilerimizi keşfetmek ve birbirimizin farklılıklarını kabul etmek hakkında “tempolu” bir hikâye anlatıyor. Ancak bu kıymetli ana fikri; anlatımdaki mizahi tondan, çocuk diliyle, çocuk gözünden aktarılan diyaloglardan ve iç seslerden bağımsız ele alamayız. Hikâyenin anlatıcılığını başkarakter Rory Rooney üstlenmeseydi, farklılıklarımızı ve dolayısıyla birbirimizi kabul etmek, potansiyelimizin farkına varmak, öz sevgi, arkadaşlık gibi bir arada yaşamaya dair yüce fikirler yavan kalırdı.

Rory Rooney, akranlarına nazaran cılız yapılı bir çocuk ve ne yazık ki kendisiyle dalga geçilmesine, itilip kakılmaya alışmış. Halk arasında “Katil Kedicikler” diye anılan, grip benzeri belirtilere neden olan bir virüse karşı her an teyakkuzdaki annesi, babası ve kız kardeşiyle birlikte yaşıyor. Rory’nin her gün zorbalığına maruz kaldığı kişiye, hikâyenin antikahramanı da diyebileceğimiz Tommy-Lee Komissky. Namıdiğer “Gaddar Komissky”, Rory’nin çantasındaki sandviçleri yiyen, bazen çantasını bazen de Rory’nin

kendisini otobüsten atan iri yapılı bir çocuk. Annesiyle yaşıyor ve kick-boks yapıyor. Birbirine taban tabana zıt ikilinin yolu, hastanedeki tecrit koşusunda kesişiyor. Aniden yeşermek, düpedüz brokoli yeşiline dönüşmek, birbirinden hiç hazzetmeyen iki arkadaşın ortak yazgısı, “süper kahramanlığa” giden yolun başlangıcı olabilir mi?

EMPATİNİN GÜCÜ: BU YÜZDEN Mİ GERÇEKÜSTÜ GÖRÜNEN HER ŞEY ÇOK İNSANİ, HÜZÜNLÜ VE KOMİK?

Frank Cottrell-Boyce, daha önce Tudem Yayınları tarafından *Benim Adım Hiç Kimse*, *Kaçak Robot*, *İnterneti Bozan Çocuk* gibi kitapları da yayımlanan, ödüllü bir yazar ve senarist. Kitabın sonundaki “Yazarın Notu” bölümünde, bir keşişin 12. yüzyılda İngiltere’nin bir köyünde iki yeşil çocuğun ortaya çıktığından ve korku içinde olduklarından bahsettiğini belirtiyor. Bunun öteden beri aklını kurcaladığını, kendisinin de strese girdiğinde sararmasına yol açan bir kan rahatsızlığından muzdarip olduğunu; böylesi renk değiştirme aşamalarında hep o yeşil çocukları düşünmenin, bunun pek de sorun olmadığını hissettirdiğini anlatıyor. Yazar, renk değiştirmenin getirdikleri konusunda çok iyi empati kurabildiği için mi kitaptaki gerçeküstü her durum aynı zamanda çok insani, çok doğal, komik ve hüzünlü? Belki de... Bu ilginç hikâyeye, farklılıkların güzelliğine dair yazması için onu teşvik etmiş belli ki.

Hastanede her gün bir dizi testten geçen ve şifreli kapılar ardında tutulan Rory ve Tommy-Lee, geceleri, Tommy-Lee’nin uyurgezerliği sırasında şifreleri açabilmesi sayesinde Londra’nın sokaklarında dolaşıyor. Bir bakışta seçilir olmakla toplum tarafından gözardı edilen gruba dâhil olmak arasındaki o hassas denge en nihayetinde şaşıyor ve ikili, kendilerini akıl almaz olayların içinde buluyor.

Kitabın, modern toplumun korkularını ve komplo teorilerini tiye alan göndermeleri de hayli eğlenceli. Rory’nin ailesinin aldığı “Korkmayı Bırak, Hazır Olmaya Bak” adlı kitapta “Toplumda kanun ve düzen tamamen çökse ne yapılır?” gibi konulara dair öneriler sunuluyor. Rory hikâyeye boyunca ara sıra kitaptan kendine beyhude çıkış yolları arıyor. Rory’nin annesi de

kitabı kendisine rehber edinmenin yanı sıra, tedarikli olmak için salgın hastalıklar, uzaylı istilası ve daha birçok “felakete” karşı eve bol bol erzak ve tuvalet kağıdı alışverişi yapıyor. Kulağa tanıdık geliyor mu? Üstelik, kitap İngiltere’de ilk baskısını koronavirüs salgınından önce, 2015’te yapmış. Koca kitabın içinde salgın vurgusu küçük bir ayrıntı gibi gözükabilir ancak bugün salgını yaşamış okurlar olarak hikâyeye baktığımızda, yazarın insan ırkının korkuları, tepkileri ve bunların olayları nasıl tırmandırabileceğine yönelik –elbette mizahı elden bırakmadan– tespit ve tasarımlarında ne kadar isabetli olduğunu görüyoruz.

Velhasıl, 328 sayfa su gibi akıtan yalnızca süper kahramanlarımızın inanılmaz serüvenleri değil, yer yer kıkırdayarak okuyacağınız pasajlar aynı zamanda. Olağanüstü aksiyonlar kadar sıradan rutinin içindeki karar ve sohbetler esas hikâyenin tadı, tuzu. Başbakan ve bakanların bulunduğu bir masada, en sevdiğiniz pirinç patlaklarından yerken, hayati bir soruna çözüm aramanın da sıradan rutinin bir parçası olabileceğini anlayabilirsiniz tabii...

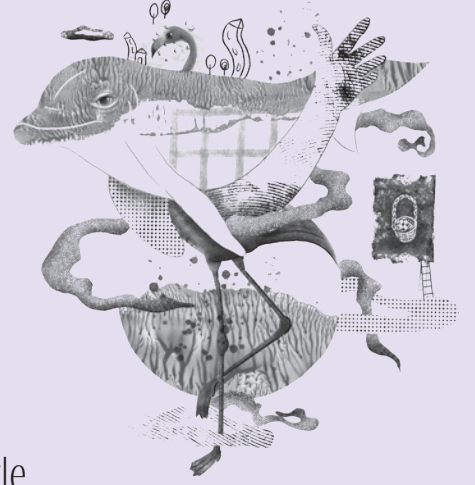
Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★★★★★★

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★☆

Grafik tasarım ★★★★★★★★★☆

Redaksiyonun titizliği ★★★★★★★★★★

Yalnız kadınların hikâyesi

Yazan: Sema Aslan

Flamingo Rüyası, henüz on üç yaşındayken annesini kaybeden ve on üçüncü yaşını dünyada bir başınalık hissiyle karşılayan Mercan'ın hikâyesini anlatıyor.

Flamingo Rüyası
Zeynep Alpaslan
Editör: Gökçe Gökçeer
Meav Yayınları, 168 sayfa

Mercan, annesiyle müstakil bir hayat süren, tek bir arkadaşı bile olmayan, yoksulluğun içinde zengin bir çocuk. Derme çatma yaşamlarında anne kız, birbirlerine duydukları sevgi ve bağlılıkla, zengin bir dünya kurmuş, mutlu mesut yaşamaktadır. Annenin hikâyesi yalnızlıkla örülüdür; kendi annesiyle ilişkisi yıllar önce kopmuş, sevgilisini kaybetmiş bu genç kadın, yetenekli bir sanatçı olduğu hâlde ancak lüks düşünlerde çalan bir müzisyendir; ötesini bilmeyiz. Zaman zaman mutfakta, banyoda şarkı söylemesi hariç... Bir "külüstürleri" vardır, düşünlere onunla gidip gelirler. Neden sonra, yaşadıkları evde gizli tavan arasını keşfeder, orada kullanılmamış eski eşyalarla birlikte bir de kırık gitar bulurlar. Ufak maceralar yaşar, dans eder, gezerler. Birbirlerine yeten iki kız çocuğu gibidirler; birbirlerinin en yakın arkadaşı. Ta ki anne, yakalandığı ölümcül hastalık nedeniyle Mercan'la kurdukları bu hayattan kopana dek. O gün geldiğinde, Mercan da zorunlu yeni hayatına doğru yola çıkacaktır.

Annesinin çok yakın arkadaşı Esin, Mercan'ı anneannesinin güneydeki evine götürür. Mercan'ın yeni hayatı güneydeki bu evde, ömründe hiç görmediği anneannesinin yanına yerleşmesiyle başlayacaktır. Kahverengi bavulunu hazırlar; bavulu hazırladıktan hemen sonra elinde flamingolu kar küresi, düşüncelere dalar ve sonra, annesiyle yaşadıkları güzel günün hatırası kar küresini geride bırakarak

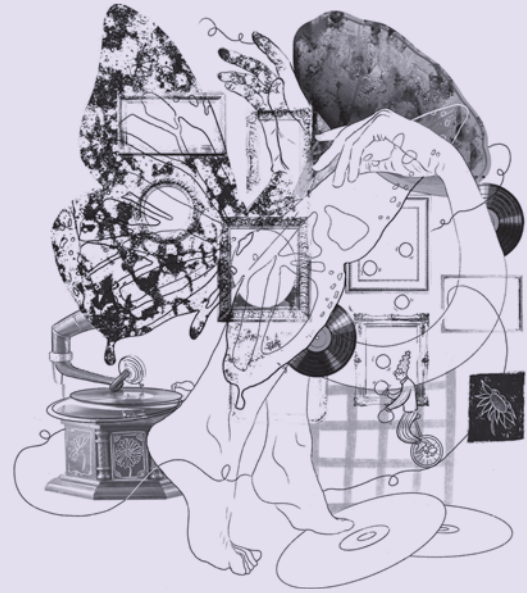
bavulunu alır, dışarıya, yeni hayatına ilk adımını atar. Bu ilk sahneden itibaren okura eşlik eden bir duygu var kitapta: Neredeyse “sinematografik” bir hikâyeyi okuyormuşuz duygusu. Okurunu içine almayan, onda daha ilk anda yabancılık yaratan bir dil ve hikâye. Varsıl ve sevgisiz anneannenin güneydeki evine vardıklarında, “*Kendi başımın çaresine bakabilirim,*” diyerek bir elinde bavulu, diğerinde kurbağasının içinde olduğu sepeti, şatoyu andıran evin bahçesinden geçerek kapıyı çalan küçük kız çocuğu... Kapıyı, sanki kendi kızı henüz ölmemiş ve torununu da ilk kez görmüyormuş gibi açıveren, ilk cümleleri, “*Çabuk ol! İçeriye gel! Krep yapıyorum!*” olan bir anneanne. Hikâye boyunca limonata, cips, pizza, çörek, rengârenk giysiler, şekil şekil gözlükler, üstü açık araba, lüks ve şaşaa, eğlence ve kahkaha, arada hüznün ama çoğunlukla neşe; aşka ve dansa tutkun bir anneanne.

Navigasyonun yön bildiren sesi anneanneye, “*Güney yönünde ilerleyin,*” der bazen, bazen de “*kuzey yönünde.*” Çünkü Mercan, anneannesinin evine yerleştikten hemen sonra, flamingolu kar küresinin de geldiği yer olan kuzey kasabasına yola çıkarlar ansızın. Hızla verilen ikinci bir gözü pek kararlar, bu kuzey kasabasındaki âtil Flamingo Lunapark’ını satın alır anneanne ve olaylar gelişir. Mercan burada acısıyla yüzleşir, arkadaş edinir, anneannesine yakınlaşır, hayata yeniden tutunur. Anneanne duvarlarını indirir, lüks tutkusunu bir kenara atar, kızıyla yaşadıkları eski güzel günleri ve hayal kırıklıklarını açık yüreklilikle anlatır. Bu ilişki, sadece Mercan’ın değil, anneanesi Sumru’nun da yaşamını değiştirir; her ikisi için de yeni bir başlangıcın habercisi olur. Hatta sadece hikâyenin ana karakterleri değil, kuzeydeki Kırkmidye Kasabası tüm halkıyla beraber değişir, dönüşür. Lunapark eskisinden güzel olur, kasaba canlanır, bezginlerin bile yüzü güler. Sumru, kasabaya kahkahasını ve dansını getirdiği gibi, sermayesini de getirir, kasabayı gri ve solgun yaşantısından çekip çıkarır.

Flamingo Rüyası, henüz on üç yaşındayken annesini kaybeden ve on üçüncü yaşını dünyada bir başınalık

hissiyetle karşılayan Mercan’ın hikâyesini anlatıyor. Ancak bunu yaparken sanki bir şeylerden biraz uzak duruyor. Tüm yaklaşma çabasına rağmen derinlikli bir öze bakışın uzağında duruyor; okuru, “Bu acılar nasıl aşılır?” sorusuna sabitliyor. Mercan acısını şen şakrak anneanneyle aşıyor aşmasına ama okur için boşluklar kalıyor hikâyede. Anneanneyle annenin uzaklığı ve hatta kati küslüğü havada asılı duruyor. Torununun doğumuna, kızının cenazesine gelmemiş bir anneanne ise Sumru, sonradan tanıdığımız anneanne kim? Mercan neden ölesiye yalnız?

Son olarak, yalnız kadınlar var hikâyede: Mercan ve annesi Gümüş; anneanne Sumru; Kırkmidye Kasabası’nda yaşayan, Mercan’ın akranı, boynunda fotoğraf makinesiyle gezen Ezgi; Ezgi’nin annesi (babasıyla ayrılmalarıyla yalnızlığı resmiyet de kazanıyor); hayaletli ev olarak nam salmış, bir zamanlar orada yaşayan, keman çalmayı, çiçek yetiştirmeyi çok sevdiği bilinen genç kadın. Bu kadınlar yalnız ya da dayanışmayla; fakat her türlü, hayata tutunuyor. Hayaletken bile! Hikâyenin bu güçlü yanını görmek, önemli.

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★☆☆☆☆

Kurgunun özgünlüğü ★★★★★☆☆☆☆

Kahramanların işlenişi ★★★★★☆☆☆☆

Redaksiyonun titizliği ★★★★★☆☆☆☆

Sohbet için aranacak 40 arkadaş

Yazan: Funda Mengilli

Bol ödüllü İtalyan yazar Piumini, pek çok insanın yaşamıyla ilişkilenen kırk kitap karakterini kendi betimlemeleriyle okuruna tanıtıyor.

Kitap Arkadaşlarım

Roberto Piumini

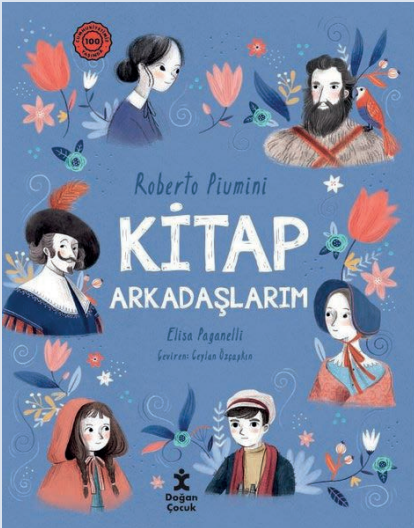
Resimleyen: Elisa Paganelli

Türkçeleştiren: Ceylan Özçapkın

Yayıma Hazırlayan: Keriman Güldiken

Doğan Çocuk, 88 sayfa

Arkadaş tanımımızda kitaplar hangi yönleriyle yer alır? Yalnızken bize yoldaş olmalarıyla mı, dünyalarına seyahat etmemize izin vermeleriyle mi, yoksa okurken bizi etkiledikleri kadar bizim de onlarda iz bırakabilmemizle mi? Peki ya içindekiler? Hislerini, düşüncelerini, yaşamlarını bildiğimiz, kimi zaman onları kendilerinden bile çok anlayıp kanlı canlı tanıdığımız karakterler? Roberto Piumini, ön sözünde bizi bu sorularla başbaşa bıraktığı kitabı *Kitap Arkadaşlarım*'da kitaplar ve karakterleriyle geliştirdiğimiz arkadaşlık ilişkisinden yola çıkarak, âdeta sohbet için aranacaklar listesi oluşturuyor, bir iletişim rehberi sunuyor.

Kitapların arkadaşlığı meselesi, üzerinde pek düşünmeden dillendirdiğimiz, sık kullandığımız metaforlardan. Kitap karakterleriyle arkadaşlığıysa daha çok çocuk okurla özdeşleştirdiğimiz bir

durum. Hayali arkadaşları kabul ettiğimiz ölçüde film, çizgi film, kitap karakterleriyle kurulan arkadaşlığı normal görmemiz olası. Hâl böyle olunca, yetişkinler olarak kurguyla gerçeği ayırt etme yetimizin gelişkinliğinin övüncüyle, bir kitap karakteriyle arkadaş olmamız kolayca itiraf edeceğimiz bir durum değil. Oysa mesele karakterlerin gerçekte var olup olmamasından çok, onlarla kurduğumuz ilişki ve bu ilişkinin günlük yaşamımızda edindiği yer olsa gerek. Tabii bir de kitapta ve onun dünyasında bıraktığımız yazılı, çizili yahut sözlü izler, o dünyayı başkalarıyla paylaştığımız anlar, deneyimler için aslı.

Bol ödüllü İtalyan yazar Piumini, bu bakış açısıyla, pek çok insanın yaşamıyla ilişkilenen kırk kitap karakterini, kendi betimlemeleriyle okuruna tanıtıyor. Kiminin fiziksel özelliklerini, kiminin karakterini, bazısının yaşadıklarını ya da hayata bakış açısını önceleyerek; ama çoğunlukla bireysel görünse de aslında topluma dönük meramı olanları seçerek, okurda iz bırakmış, iyi bildiğimiz isimleri bir de kendi dilinden anlatıyor. Anlatısı Elisa Paganelli'nin özgün çizimleriyle öyle uyumlu ki aklımızda hâlihazırda yer edinmiş karakterlere yeni bir gözle baktırmayı, kitaplarını tekrar okuma isteği uyandırmayı, yani arkadaş olduğumuzu itiraf etmeyi ve yeni bir sohbet başlatmayı birlikte başarıyorlar.

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★★★★★★

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★★

Konunun işlenişi ★★★★★★★★★★☆

Grafik tasarım ve baskı kalitesi ★★★★★★★★★★

Ağaçlara kuş yuvası yapmak yasak mı?

Yazan: Elif Şahin Hamidi

Barınma herkesin hakkı! Bulutçelen kuşlarının da...

Bulutçelen Kuşları

Giulia Cocchella
Resimleyen: Roberto Lauciello
Türkçeleştiren: Tülin Sadıkoğlu
Çınar Yayınları, 64 sayfa

Her şeyi arsızca, oburca tüketen insan; sonsuz, sınırsız, bitimsiz sandığı doğayı da doymak bilmez bir iştahla sömürmeye devam ediyor. Ağaçları kesiyor, yerine devasa beton bloklar dikeyiyor. Öyle ki bugün kentler taş kesmiş, beton ormanlarına dönüşmüş, konut stoku tavan yapmış durumda. Bunca konuta rağmen evsiz-barksız-yuvasız, barınma hakkından mahrum bırakılmış insanlar da cabası! Öte yandan bu betonlaşma ve doğa talanına rağmen evsiz-barksız-yuvasız kalan, hatta yuvası başına yıkılan canlı türü sadece insan değil. Ucu hayvanlara da dokunan bir talan söz konusu. Hani neredeyse ağaçlardaki kuşları bile yerlerinden edecekler. Bir ağacın üstünde

şöyle bir duyuru görmediğimiz kaldı âdeta: “Ağaçlara kuş yuvası yapmak yasaktır!”. Ya da gazetede şöyle bir ilan: “Şehrin Belediye Başkanının aldığı bir kararla ağaçlara kuş yuvası yapmak yasaklanmıştır. Bugünden itibaren suçüstü yakalanan tüm

kuşlar...” İnanmayacaksınız ama Giulia Cocchella'nın kaleme aldığı *Bulutçelen Kuşları*'nda böyle ilanlarla karşılaşılıyor.

Kendilerini bukalemunlar gibi gizleyen Bulutçelen kuşları, gün gelip göç vakti çatattığında yola koyuluyorlar. Ve fakat o da ne; vardıkları şehirde kuşların yuva yapması yasaklanmıştır! Ağaçlardan tüm kuş yuvaları kaldırılacaktır! Ama neyse ki yaşamı ve “barınma hakkı”nı sadece insan türü için değil, diğer canlılar için de savunma yürekliliğini gösteren Selmira, Adnan ve Minik Adam var. Minik Adam'ı zaten tanıyoruz: Hani şu *Uçan Minimini Kadın*'daki mini mini kadını çok çok seven Minik Adam. Az kalsın unuttuyordum: Bir de yumurtadan çıkan mini mini bir yavru Bulutçelen var. Bu arada Minik Adam'ın büyük büyük de fikirleri var tabii ki. Selmira ve Adnan'a yanlışlarla, hatalarla dolu duyuruları düzeltmeyi öneriyor Minik Adam. Tıpkı öğretmenlerin ödevlere yaptığı gibi, küçük dokunuşlarla duyurulardaki bütün hatalar derhâl düzeltiliyor. Örneğin “Ağaçlara kuş yuvası yapmak yasaktır,” şeklindeki duyuru, bir kelimenin cümleden çıkarılması ve bir harfin değiştirilmesiyle, “Ağaçlarda kuş yapmak yasaktır”a dönüşüyor. Peki, mini mini Bulutçelen'in başına neler geliyor dersiniz? Bunun cevabı kitapta.

Uçan Minimini Kadın kitabıyla tanıdığımız Cocchella'nın, *Bulutçelen Kuşları*'nı da yine Roberto Lauciello resimlemiş. Tülin Sadıkoğlu'nun çevirisiyle okuduğumuz kitap, kocaman kocaman harfleriyle, okumaya yeni başlayan minik okurlar için biçilmiş kaftan.

Dilin açıklığı ve akıcılığı ★★★★★★★★★★

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★★

Grafik tasarım ★★★★★★★★★★

Kâğıt ve baskı kalitesi ★★★★★★★★★★

Hangimiz borçlu değiliz ki Bay Ay'a!

Yazan: Adnan Saracoğlu

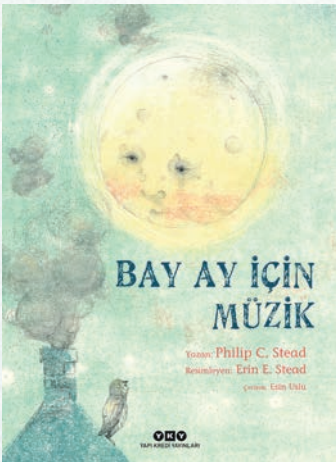
Kalabalık içinde çellosunu çalamayan Hale, uyarılardan soyutlanarak, düşünle gerçek arası bir evren kuruyor ve kendisini geren değil, ferahlatan şeylerin peşine düşüyor.

Bay Ay İçin Müzik

Philip C. Stead
Resimleyen: Erin E. Stead
Türkçeleştiren: Esin Uslu
Editör: Hazel Bilgen
Yapı Kredi Yayınları, 40 sayfa

Steadgiller harika resimli kitabın alametifarikasıdır. Aynı soyadı paylaşan ikilinin yan yana gelmesiyle büyük bir heyecan sarar okuru. Boşluğu lekeler gibi resimleyen Erin, soluk tonlarla heybetli bir ateş yakar okurun gözünde. Nereye baksa doyumluğa ulaşır o göz. Renklere mesafeliymiş gibi duran paletinde hâkim renk, birkaç küçük kaçamağa izin verir hepî topu. Bolluğa bulamanın yoksunluk iması olduğunu sezen bir bilge edasındadır Erin. Daima az ama öz, daima yetinen, kanaat eden birkaç mütevazı dokunuş... Philip ise öyküyü imgelerle donatır, öykü döndükçe başımız da döner. Bir sonraki sayfayı nafiye yere tahmin etmeye çabalarız. Gene de dikkatli okura alternatif öykünün

taşlarını döşeten bir özgüven aşılar. Yeryüzü ve gökyüzü arasında, hayvanlar arabulucu gibidir, insanın çiğ telasını kadim dile tercüme eder, kopmaz iletişimi sağlar. Kimi yaşlı bir adam kimi delişmen bir çocuk, toy başladığı çemberi işin erbabı olarak tamamlar.

Bay Ay İçin Müzik kitabı, üstteki çerçevenin zarif bir örneği olarak başucu kitaplığında yerini alıyor. Kalabalık içinde çellosunu çalamayan Hale, uyarılardan soyutlanarak, düşünle gerçek arası bir evren kuruyor ve kendisini geren değil, ferahlatan şeylerin peşine düşüyor. “Huu huuu”layan baykuşu kovayım derken güzelim Ay’ı gökten yere, evin bacasının tam da üstüne düşürüyor. Öykü bu noktada kanatlanmaya, her sözcükte kırk klişe çalımlamaya başlıyor. Şapkacıdan şapka alınıyor Bay Ay için; bu arada Hale’nin adı Ayla’ya dönüşüyor. Göl safası için balıkçıdan sandal alınıyor. Işığının üzerinde yansıdığı göle bir de yakından bakmak istiyor Bay Ay. Hemen herkes, bir şekilde Bay Ay’a borçlu olduğundan, kimse para istemeye yeltenmiyor. Hayatı kutlayan ay ışığına paha biçme ayıbına kimseler kapılmıyor. Yeryüzünü kâfimiktardan gökyüzü sakinini özyurduna geri götürmek gerekiyor. Balıkçıdan ağ, baykuşlardan söz alındıktan sonra göğe uğurlanıyor Bay Ay, üstelik çello çalma sözü veren Ayla’yla birlikte.

Kalabalık içinde çalamayan Hale’den, gökyüzünde, hem de Ay’ın yüzünde, gönülden çalan Ayla’ya akıveriyor kitap. Dilersek sıkıntılı hayatımızı düşsel hayatımızla değiş tokuş ediyoruz, dilersek kalabalığın içine çıkıyoruz cesaretle, dilersek Bay Ay’ın yamacına ilişip müziğimizle ona ayıla oluyoruz.

Çizimlerin ifade gücü ★★★★★★★★★★

Çevirinin akıcılığı ★★★★★★★★★★☆

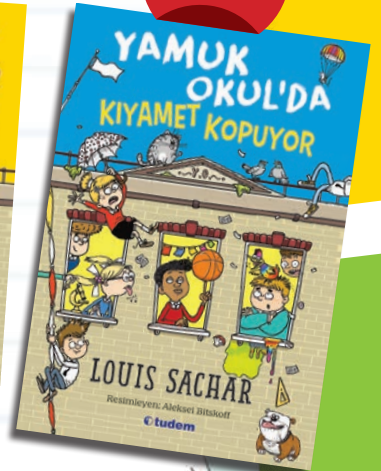
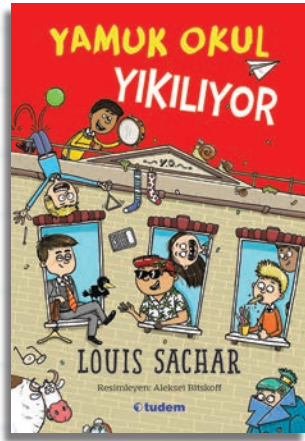
Grafik tasarımı ★★★★★★★★★★☆

Kâğıt ve baskı kalitesi ★★★★★★★★★★☆

TÜM ZAMANLARIN EN SIRA DIŐI OKULUNA HOŐ GELDİNİZ!

Kitapları milyonlarca çocuğa ulaşan Newbery Madalyası sahibi Louis Sachar'ın kaleminden çıkan "Yamuk Okul" serisinde okurları hem şaşırtıcı, hem ilginç, hem sorgulatan, hem de çok matrak serüvenler bekliyor.

İLK KEZ TÜRKÇEDE!

30 katlı Yamuk Okul'un 19. katı YOK! Gerçekten yok.

Bu hikâyelerin tadı damağınızda kalacak.

Gülmek, pardon KAHKAHA atmak serbest!

1992 yılında dünya gündemine oturan beyaz balina Aydın'ın kalpleri ısıtan, gerçek hikâyesini Balıkçı Kemal, küçük çocuk ve Gerze Belediye Başkanı hep beraber anlatıyor.

Selda Yaşar okurları keşif dolu, eğlenceli bir öyküyle buluşturuyor. Küçük bir sakanın yol açtığı yanlışlıkla başlayan heyecanlı arayışa Gözde Bitir'in özgün desenleri eşlik ediyor.

Kulübemiz Tehlikede, çocukları sivil katılım, ekoloji ve yerel siyaset temalarıyla tanıştıracak eğlenceli bir dostluk ve dayanışma hikâyesi.

Farklılıklarımıza rağmen birbirimize kalplerimizi açtığımızda nelerin değişebileceği hakkında muzip ve eğlenceli bir hikâye.

